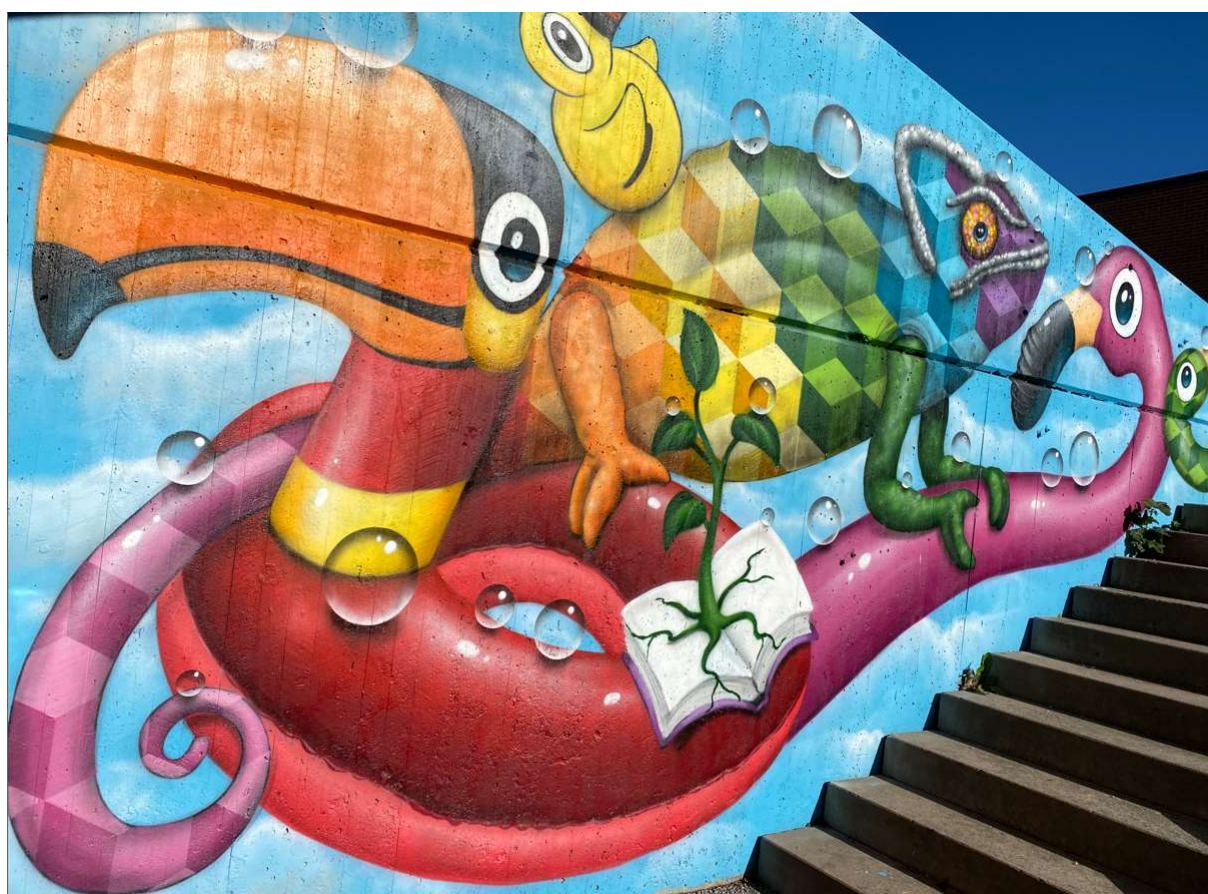

2022-11-08

Dnr 2022/01572

Beslut KF 2022-12-05

Budget 2023, plan 2024-2025

Innehållsförteckning

1 Sammanfattning.....	3
2 Håboalliansen budget 2023	4
3 Organisation.....	8
4 Vision och mål för Håboalliansen.....	9
5 Budgetprocess	11
6 Befolkningsprognos	15
7 Kostnadsanalys.....	19
8 Känslighetsanalys	20
9 Regeringens budgetproposition	21
10 Kommunens ekonomiska förutsättningar	21
11 Budget 2023 och plan 2024-2025.....	27
12 Investeringar	34
13 Finansiering	39
14 Ekonomistyrprinciper	40
15 Bilaga: Tillskott enligt regeringens budget	45
16 Bilaga: Beslutsprotokoll.....	456

Omslagsbild: Tim Nedrup, muralmålning

1 Sammanfattning

Processen

Enligt kommunallagens kapitel 11 ska kommunfullmäktige varje år fastställa budget för kommande år och en plan för de två följande åren. Budgeten ska innehålla skattesats och anslagen för driftbudget och investeringsbudget för verksamheten. Det ska framgå hur verksamheten ska finansieras och finansiella mål för en god ekonomisk hushållning ska anges. Budgeten ska även innehålla en plan för verksamheten och planen ska innehålla mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning.

Förslag till budget ska upprättas av kommunstyrelsen före oktober månads utgång och fastställas i november. Om det finns särskilda skäl får budgetförslaget upprättas i november månad och budgeten får fastställas i december. Även om budgetförslaget inte upprättas förrän i november måste dock skattesatsen för följande år föreslås redan i oktober. De år när val av fullmäktige har hållits i hela landet ska budgeten fastställas av nyvalda fullmäktige (KL 11:10)

Kommunstyrelsen antog i juni inriktningsramar för drift- och investeringsbudget för nämnderna. På budgetdagen 20 september presenterades aktuella ekonomiska förutsättningar samt nämndernas yttrande angående budgetramarna.

Efter inriktningsramarnas antagande har vissa förändringar gjorts i nämndernas driftbudgetramar vilket framgår i avsnitt 11.3.

Håboalliansen har inkommit med budget samt övergripande mål för mandatperioden 2023-2026.

Budget 2023

Budgeten innebär att årets resultat för 2023 uppgår till cirka 800 000 kronor i överskott. Det utgör 0,1 procent av skatte- och statsbidragsintäkterna.

Totalt ökar nämndernas ramar med 77,2 miljoner kronor från år 2022 till 2023, en ökning med 5,7 procent.

Den totala investeringsbudgeten för år 2023 är 491,1 miljoner kronor exklusive exploateringsinvesteringar, varav 162,5 miljoner kronor avser taxefinansierad verksamhet. Nio nya fleråriga projekt startar år 2023 med totalbudget om 1 170,7 miljoner kronor, varav 649,7 miljoner kronor avser taxefinansierad verksamhet.

Investeringarna innebär att nyupplåningsbehovet uppgår till 462,7 miljoner kronor år 2023.

2 Håboalliansen budget 2023

Alliansens budget är i enlighet med vår inriktning mot långsiktig helhetssyn. Vi ser inte 2023 års budget som en isolerad händelse, lika lite som tidigare års budgetar. Alliansens årsbudgetar hänger ihop utifrån ett långsiktigt perspektiv för utvecklingen i vår kommun, där vi inte enbart från stund till annan lyfter enskildheter utan att ha satt in dessa i helheten och beaktat effekterna över tid.

Budgeten för 2023 påverkas av många olika faktorer som pandemin, ett krig i Ukraina samt höjda drivmedels- och energipriser. Kostnadsläget har höjts i Sverige med en kraftig inflation därför har Riksbanken agerat och höjt styrräntan. Vi kan mot bakgrund av detta förstå att människor med små marginaler kan få det svårare att klara sin ekonomi och kan komma att behöva samhällets hjälp.

När det gäller investeringarna behöver vi prioritera med tanke på höjda räntekostnader och högre byggpriser. Inom kort lägger regeringen sin budget för 2023 och i dagsläget vet vi inte fullt ut hur satsningar och vägval kommer att påverka oss. De signaler som nått fram är att de riktade statsbidragen minskar gentemot de generella vilket skapar bättre planeringsförutsättningar. Håbo kommun är en plats som många yngre och familjer söker sig till och som behöver tillgång till barnomsorg och skolplatser. På samma sätt kommer vi att få en åldrande population som kommer vara i behov av välfärdsinsatser.

Årets budget är lagd utifrån det osäkra kostnadsläget som vi befinner oss i och vi behöver under kommande år ta höjd för att vi eventuellt inte kan räkna med något större överskott i år.

Till sist; Håbo kommun har goda möjligheter att ta sig igenom den väntade lågkonjunkturen. Vi har en växande befolkning och får ett ökande skatteunderlag, vi har ett gott och differentierat näringsliv. Kommunen har goda kommunikationer med Stockholmsregionen och Mälardalsregionen.

Kommunstyrelsen

I alliansen förslag till budget 2023 finns ökade resurser avsatta för att säkra kommunstyrelsens möjligheter för ledning och styrning. Dessa resurser läggs under kommundirektörens ansvarsområde att prioritera och omfördela i förekommande fall under 2023. Kommunledningsförvaltningen behöver ha god egenkontroll och hitta sätt att säkerställa en hög effektivitetsgrad med mätbara mål.

För att säkra det styrande- och ledande strategiska ansvarsåtagandet gentemot nämnder och förvaltningar måste det finnas ändamålsenligt med resurser avsatta. Det kan avse resurser för att stärka den interna kontrollen med proaktivt arbetsmiljöarbete, kompetensförsörjning och utveckling, externa utredningar, gemensamhetsresurser samt förstärkt ledningssamordning vid sidan av kommundirektör. I en orolig omvärld kommer det dessutom finnas ett behov av att löpande förbättra och säkerställa både IT-struktur och informationssäkerhet samt energieffektivitet.

Vi satsar på att:

- vara en attraktiv arbetsgivare genom att fortsätta att utveckla och prioriterar arbetsmiljöfrågor
- fortsätta satsningar på en väl fungerande infrastruktur som möter medborgarnas behov
- effektivisera energianvändandet i kommunens verksamheter

För att säkra dessa områden så kommer den strategiska styr-och ledningsfunktionen behöva utvecklas och prioriteras.

Kultur och Fritidsnämnden

Kultur- och fritidsnämndens främsta uppgift är att säkerställa en god kultur- och fritidsverksamhet i Håbo kommun genom att tillhandahålla infrastruktur och bokningsservice till föreningslivet. Dessutom utför nämnden lagstyrd verksamhet inom simundervisning, bibliotek och anläggningsservice som tjänster till skolan vid sidan av grunduppdraget. Genom att upplåta lokaler, friluftsområden och anläggningar samt utveckla kulturarrangemang och fritidsgårdsverksamhet säkerställer nämnden att föreningar tillsammans med förvaltningen kan erbjuda ett rikt aktivitetsutbud för kommunens alla invånare.

2023 års prioriteringar ligger fortsatt på utveckling av ändamålsenliga lokaler för idrott, kultur och bibliotek.

Vi satsar på att:

- Utveckla ändamålsenliga lokaler för idrott och föreningsliv
- Fortsätta byggnationen av simhallen
- Utveckla möjligheter för idrottsaktiviteter utanför centralorten
- Utveckla bibliotek och torgytan utanför i syfte att öka tillgänglighet och trygghet

Vårt mål är att skapa trygga och aktiva mötesplatser för kommunens alla barn, unga och äldre.

Socialnämnden

Socialnämnden fullgör kommunens lagstadgade uppgifter inom socialförvaltningens verksamhetsområden.

För att ge bättre förutsättningar avseende funktionsrättsfrågorna såväl som äldreomsorgen behöver den politiska styrningen i ökad omfattning kraftsamla till dessa områden. För att höja kvaliteten i verksamheten genomförs en omfördelning av nämndernas ansvarsområden. LSS och socialpsykiatri överförs från vård- och omsorgsnämnden till socialnämnden. Detta ger möjlighet till ökad fokus på funktionsrättsfrågorna och medborgarna får en förbättrad kontinuitet i sin kontakt med förvaltningen.

Socialnämnden i Håbo har sedan ett antal år prioriterat att arbeta med förebyggande insatser, framförallt med inriktning på barn, unga och deras familjer. Utöver ökad livskvalitet för barn och unga i kommunen bidrar satsningen till att hålla nere behovet av placeringar av barn och unga utanför det egna hemmet.

Vi satsar på att:

- fortsätta utveckla satsningar för tidiga samordnade insatser för barn och unga samt utveckla och stärka arbetet med våld i nära relationer
- fortsätta utvecklingsarbetet för att se över organisation och arbetsätt för att tillsammans på bästa möjliga sätt erbjuda stöd till kommunens barn, unga och familjer.
- fortsätta främja det förebyggande arbetet med stöd av ungdomscoacher och familjeteam
- fortsätta utvecklingen av daglig verksamhet LSS med fler nya lokaler för att möta efterfrågan och medge verksamhetens fortsatta kvalitetsutveckling. Satsningen på vidareutbildning till stödpedagog fortsätter

- arbetsmarknadsenheten genom att utveckla samarbetet med samordningsförbundets satsning Framsteget 2.0, i syfte att möjliggöra att fler ska komma ut i arbete
- vidareutveckla handlägningsprocesser för att få en bättre tillsyn av försörjningsstöd i syfte att fler ska kunna gå från bidrag till självförsörjning
- nyttja digitalisering för att öka tillgängligheten och förkorta handläggningstiderna

Ett aktivt arbete med förebyggande insatser, tidiga samordnade insatser för barn och unga, en effektiv arbetsmarknadsenhet, kvalitetssäkring och kontroll samt bra stöd för medborgare att komma ut i självförsörjning kan bidra till att bromsa kostnadsutvecklingen.

Bygg-och miljönämnden

Nämnden ansvarar för kommunens myndighetsutövning inom plan- och bygglagens regelverk, miljöbalkens regler för prövning och tillsyn, strålskyddslagen, smittskyddslagen, livsmedels-, alkohol- och tobakslagstiftningen samt bostadsanpassning. Dessutom ansvarar nämnden för kart- och mättekniska uppgifter samt analys och presentation av geografiska data.

Verksamheterna finansieras till cirka 80 % genom avgifter för olika lovbeslut och för lagstyrd tillsyn.

Under flera år har bygg-och miljöförvaltningen utvecklat arbetsprocesser och digitala hjälpmedel vilket har medverkat till förkortade handläggningstider och ökad rättssäkerhet. Resultatet har visat sig i mycket goda siffror för nöjdhet både bland företag och privatpersoner.

Vi satsar på att:

- fortsätta utvecklingen av digitala tjänster för att bli mer kundorienterade och möta företags och medborgarnas behov
- skapa förutsättningar för fler dialogmöten med företag och medborgare samt möta nya behov som uppstår
- kontinuerligt se över processerna för att garantera snabb och rättssäker verksamhet

Det är viktigt att kommunen fortsätter utvecklingsresan för att kunna möta medborgare och företagares behov genom god och tillgänglig service.

Barn-och utbildningsnämnden

Alla barn och elever ska få möjlighet att utvecklas efter sina individuella förmågor. Oberoende av vilken förskola eller skola man väljer ska barn och elever behandlas lika och mötas av hög kvalitet i en lärande och trygg miljö. Håboalliansen prioriterar att värna valfriheten för barn och föräldrar att fritt få välja förskola och skola.

Håbo har en hög tillväxttakt och många barnfamiljer flyttar till vår kommun. Det ställer höga krav på att tillse att det finns tillräckligt med förskolor och skolor samt att de är av god kvalitet. Duktiga, välutbildade och legitimerade lärare är avgörande för att

kunna erbjuda skolor som utvecklar alla våra elever. Att vi har en god arbetsmiljö för våra medarbetare är mycket viktigt, medarbetarna är förvaltningens viktigaste resurs för att nå goda resultat i verksamheten. Detta är också mycket viktigt ur aspekten att attrahera och behålla kompetent personal.

Vi satsar på att:

- ha fortsatt fokus på kompetensutveckling, ledarskap och systematiskt kvalitetsarbete
- fortsätta utveckla det systematiska arbetsmiljöarbetet
- ny och större skola byggs i Viby
- bygga ut Slottsskolan för att anpassas till den växande befolkningen
- utveckla grundskolans organisation för att vara en attraktiv arbetsgivare och öka måluppfyllelsen
- fortsätta utveckla satsningar för tidiga samordnade insatser för barn och unga

Vi har uppnått ett bra resultat i våra skolor, men arbetet måste fortsätta för att ytterligare förbättra resultaten, inte minst andelen elever med betyg i alla ämnen.

Vård och omsorgsnämnden

Vi behöver vidareutveckla åtgärder för att äldre ska ha ett friskare liv och så långt som möjligt inte behöva flytta till särskilt boende, främst ur livskvalitetsperspektiv men även ur ekonomiskt perspektiv.

För att ge bättre förutsättningar avseende såväl äldreomsorgen som funktionsrättsfrågorna behöver den politiska styrningen i ökad omfattning kraftsamla till dessa områden. För att höja kvaliteten i verksamheten genomförs en omfördelning av nämndernas ansvarsområden. LSS och socialpsykiatri överförs från vård- och omsorgsnämnden till socialnämnden. Att renodla och smalna av vård- och omsorgsnämndens uppdrag och ansvarsområde kan vara ett sätt att ge frågorna ett sådant utrymme.

Omställningen av vården genom programmet ”Effektiv och nära vård 2030” (ENV) kommer att medföra ändrade gränsdragningar mellan regionen och såväl det kommunala sjukvårdsuppdraget som övrig kommunal vård och omsorg.

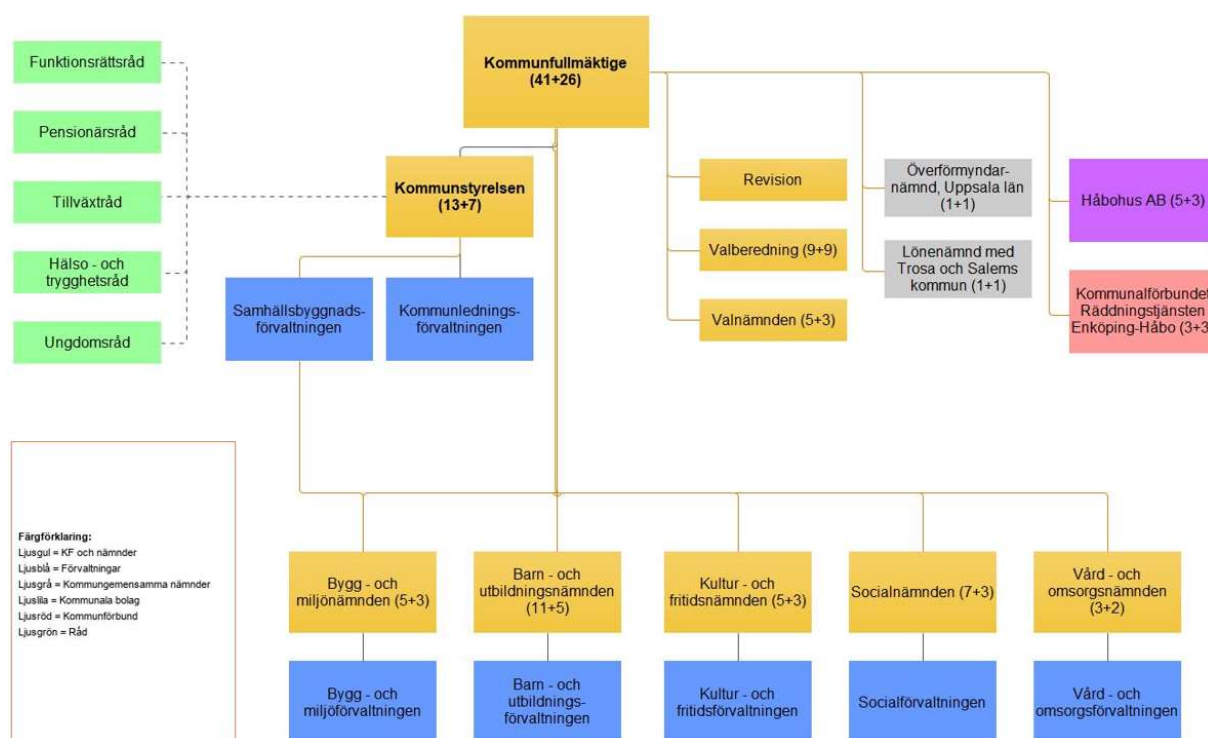
I regionens slutrapport från 2018 avseende ENV föreslås att vårdcentrum i Bålsta etableras i perioden 2020 – 2023. Ett vårdcentrum anpassat till Håbos behov kan med fördel placeras i anslutning till Plommonvägen.

Vi satsar på att:

- fortsätta arbetet med att vara en attraktiv arbetsgivare genom att bland annat erbjuda rätt till heltid, avveckling av delade turer och vidareutbildningar på betald tid med fler personalinriktade åtgärder
- möta förändringen av vår demografi genom att säkra upp bemanning avseende biståndsbedömare, hemtjänstpersonal, personal inom hemsjukvård och rehab i hemmet, demenssjukvårdskonsulenter, centralbemanning och handläggare gällande våld i nära relationer
- permanenta försöket med hemvårdsbidraget ("anhörigpeng") och vidareutveckla anhörigstödet
- permanenta fixartjänsten för yngre personer vid försöksperiodens slut
- intensifiera pågående arbete med att tillvarata välfärdsteknologins möjligheter
- förbereda för nytt demensboende för 40 brukare med inflyttning 2028

I Håbo ökar antalet medborgare över 80 år med cirka 100 % fram till 2030. I Sverige som helhet ökar antalet medborgare över 80 år med 47 % under den kommande tioårsperioden samtidigt som antalet personer i de arbetande åldrarna 20 – 66 år ökar med enbart 4 %. Utmaningen för Håbo är därmed dubbelt så stor som för landet som helhet.

3 Organisation

4 Vision och mål för Håboalliansen

4.1 Vision

I visionen Vårt framtida Håbo kan man läsa:

I Håbo lever vi socialt hållbart och skapar det goda livet för alla. Det innebär ett öppet och demokratiskt samhälle som kännetecknas av jämlikhet, medbestämmande och där alla är delaktiga. Vi tar tillvara på varandras ambitioner, drivkrafter och kreativitet och formar något större.

Visionen har fyra huvudområden där det framgår att:

- Att Håbo är en attraktiv part i Mälardalen, där vi är attraktiva som arbetsgivare med god och hög kompetens.
- Bålsta skall vara en levande småstad med variationsrik arkitektur, spännande utbud och en intressant mix av människor.
- Mälarkommunen nära naturen, där vi förvaltar och vårdar natur- och mälarmiljöerna med stort ansvar.
- I Hållbara Håbo finns det goda livet där vi använder våra ekonomiska tillgångar och resurser klokt och ansvarsfullt.

4.2 Kommunfullmäktiges mål

För perioden 2023 – 2026 ska fyra målområden med tillhörande strategier på kommunfullmäktiges nivå prioriteras. Dessa är tillika kommunens mål för god ekonomisk hushållning.

Håbo kommun skall under perioden bli:

- En kommun med ekonomi i balans
- En attraktiv arbetsgivare
- En hållbar kommun
- En företagsvänlig kommun

Med utgångspunkt från kommunfullmäktiges mål har varje nämnd och styrelse i uppdrag att årligen arbeta fram egna måldokument. Dessa ska innehålla nämndens/styrelsens egna prioriterade mål och åtgärder för att bidra till att nå kommunfullmäktiges prioriterade mål och åtgärder för att bidra till att nå kommunfullmäktiges prioriterade målområden och strategier. Utvärderingen av kommunfullmäktiges mål, som tillika är mål för god ekonomisk hushållning sker genom utvärdering av nämndernas mål enligt plan för uppföljning som årligen fastställs av kommunstyrelsen.

Nedan följer en beskrivning av respektive målområde med tillhörande motivering och strategier.

Håbo en kommun med ekonomi i balans

Håbo kommuns verksamhet ska präglas av god ekonomisk hushållning.

För att nå detta mål ska

- kommunens resultat över mandatperioden uppgå till minst två procent av skattenettot exklusive realisations- och exploateringsvinster
- överskott och intäkter av engångskaraktär i första hand användas till att minska kommunens skuldsättningsgrad eller för att finansiera kommunens investeringar.
- exploateringsverksamheten, totalt sett, ge ett överskott till kommunen.

Dessa mål utgör även kommunens finansiella mål, vilka enligt kommunallagen ska fastställas årligen av kommunfullmäktige.

Håbo en attraktiv arbetsgivare

Som kommun vill vi vara en attraktiv arbetsgivare med god och hög kompetens i alla våra verksamheter. För att nå detta mål behöver vi

- öka dialogen mellan kommunen som arbetsgivare och arbetstagarna i verksamheterna
- uppmuntra arbetsmiljöarbetet på de olika arbetsplatserna.
- öka de enskilda medarbetarnas möjlighet att påverka sin arbetssituation
- finna vägar för kommunen som arbetsgivare att uppmuntra sina medarbetare
- genomföra, följa upp och analysera arbetsmiljöenkäter för en bättre målpuppfyllnad

Håbo en hållbar kommun

Som kommun utvecklar vi våra verksamheter ansvarsfullt och hållbart.

För att nå detta mål behöver vi

- ta hänsyn till naturvärden vid om och nybyggnation
- stimulera till utbyggnad av solceller
- värna kommunens grönområden
- arbeta med energieffektivisering i verksamheter
- fortsätta elektrifieringen av kommunens fordonspark
- verka för att laddinfrastrukturen byggs ut
- värna vårt viktiga dricksvatten
- framtida bostadsbyggnation ska ske balanserat med blandade former av såväl hyresrätter såsom ägandeformer.

Håbo en företagervänlig kommun

Vi verkar för att skapa bra förutsättningar för både nya och etablerade företag.

För att nå detta mål behöver vi

- öka företagarnas tillgänglighet till kommunens förvaltningar
- verka för ett bättre företagarklimat med ökad nöjdhet hos företagarna
- utveckla upphandlingsunderlagen till att avspegla adekvata behov
- kunna erbjuda företag mark för etablering och tillväxt

5 Budgetprocess

Kommunstyrelsen har fastställt en tidplan för budget 2023, plan 2024-2025, KS § 2022/00237.

Kommunfullmäktige ska årligen fastställa budget för kommande år och en plan för de två följande åren. Kommunstyrelsen ska lämna förslag till budget. Det är många aktiviteter i form av informations- och avstämningspunkter som ska samordnas vilket ställer krav på en tydlig tidplan. Tidplanens aktiviteter ska också säkerställa delaktighet samt att tillräckliga underlag finns inför beslutet.

Förändringar

Processen är förändrad något jämfört med föregående år med syfte att öka transparensen och tydliggöra de olika faserna i budgetprocessen. Fler avstämningsstillfällen med den politiska organisationen har lagts in för möjlighet till informationsutbyte och påverkan.

Kommunstyrelsen beslutar om inriktningsramar för nämnderna i maj månad utifrån ekonomiska förutsättningarna och planeringsförutsättningarna. Det tydliggör den politiska inriktningen för nämnderna inför det fortsatta arbetet med budget för kommande år.

Nämnderna ges möjlighet att i september lämna yttrande om inriktningsramarna och sin förvaltnings verksamhetsanalys, inför kommunfullmäktiges budgetbeslut.

För att få en långsiktigt god ekonomisk hushållning i Håbo kommun krävs ett ökat fokus på planeringsåren 2024-2025, även om huvudfokus ligger på det kommande budgetåret.

Krav på budgetprocessen

Enligt kommunallagens kapitel 11 ska kommunfullmäktige varje år fastställa budget för kommande år och en plan för de två följande åren. Budgeten ska innehålla skattesats och anslagen för driftbudget och investeringsbudget för verksamheten. Det ska framgå hur verksamheten ska finansieras och finansiella mål för en god ekonomisk hushållning ska anges. Budgeten ska även innehålla en plan för verksamheten och planen ska innehålla mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning.

Förslag till budget ska upprättas av kommunstyrelsen före oktober månads utgång och fastställas i november. *Om det finns särskilda skäl får budgetförslaget upprättas i november månad och budgeten får fastställas i december.* Även om budgetförslaget inte upprättas förrän i november måste dock skattesatsen för följande år föreslås redan i oktober.

De år när val av fullmäktige har hållits i hela landet ska budgeten fastställas av nyvalda fullmäktige (KL 11:10)

Planeringsförutsättningar

De ekonomiska förutsättningarna för kommunens verksamhet för budgetår och planeringsåren tas fram i början av mars. Utgångspunkten är föregående års befolkningsprognos med eventuell justering som visar de demografiska förändringarna. Skatte- och statsbidragsprognos från SKR är basen i de ekonomiska förutsättningarna. Tillsammans med löne- och prisförändringar och eventuella effektiviseringskrav skapas arbetsramar som förvaltningarna utgår från vid framtagande av verksamhetsanalys.

Verksamhetsanalys

Under februari - april arbetar förvaltningar och kommunens ledningsgrupp med analysen av verksamheterna inför budgetår 2023 och planåren 2024-2025. Viktiga underlag är omvärldsanalys, lagförändringar, demografiska förändringar enligt befolkningsprognosen samt effekter av politiskt fattade beslut.

Detta analysarbete resulterar i följande planer/underlag:

- Lokalförsörjningsplan
- Investeringar på kort och lång sikt
- Driftbudget
- Volym- och resursmätt ska redovisas.
- Plan för omprioriteringar och effektiviseringar ska ingå.
- Eventuella konsekvenser för målgruppen, verksamhet, medarbetare, ekonomi, barnperspektiv och näringslivsperspektiv ska framgå.

I slutet av mars kommer den nya befolkningsprognosen. Arbetsramar och därmed även verksamhetsanalyserna justeras vid behov.

Avstämning/information 14 mars och 25 april

På kommunstyrelsens sammanträde 14 mars informeras kommunstyrelsen om de ekonomiska förutsättningarna. Ytterligare en avstämning sker på kommunstyrelsens sammanträde den 25 april.

Budgetdag våren 9 maj

Inför den politiska behandlingen av inriktningsramar anordnas en budgetkonferens 9 maj med politiskt deltagande där omvärldsanalys, ekonomiska förutsättningar, förvaltningarnas verksamhetsanalyser presenteras och diskuteras. Även regeringens vårproposition presenteras.

Politiskt förslag ramar våren 16 maj, 23 maj

På KSAU den 16 maj lämnar alliansen sitt förslag till inriktningsramar för åren 2023-2025 för drift- och investeringsramar. Oppositionen lämnar förslag den 23 maj inför utskick till kommunstyrelsens sammanträde 30 maj.

Beslut om inriktningsramar 30 maj

30 maj beslutar kommunstyrelsen om inriktningsramarna.

Remissyttrande från nämnd 9 september

Nämnder lämnar eventuella synpunkter på inriktningsramar utifrån verksamhetsanalysen till kommunstyrelsen som underlag till den fortsatta politiska beredningen av kommunens budget. Yttrandet ska lämnas senast 9 september för att kunna redovisas på KS den 13 september och på höstens budgetkonferens.

Budgetdag hösten 20 september

Inför den politiska behandlingen av budget 2023 och plan 2024-2025 anordnas en budgetkonferens 20 september där yttrande över inriktningsramar presenteras samt eventuella förändringar av exempelvis de ekonomiska förutsättningarna.

Med anledning av valår lämnar regeringen budgetpropositionen senast 15 november vid maktskifte.

Politiskt beslut hösten 3 oktober och 16 oktober

Den politiska ledningen lämnar budgetförslag 3 oktober, inför utskick till KSAU med drift- och investeringsbudgetramar för budgetår och planeringsåren. Skattesats, resultatbudget, balansbudget, finansieringsbudget med eventuellt upplåningsbehov samt ekonomistyrprinciper ingår.

Oppositionen lämnar budgetförslag 16 oktober inför utskick till kommunstyrelsens sammanträde 24 oktober.

Beslut i fullmäktige 7 november

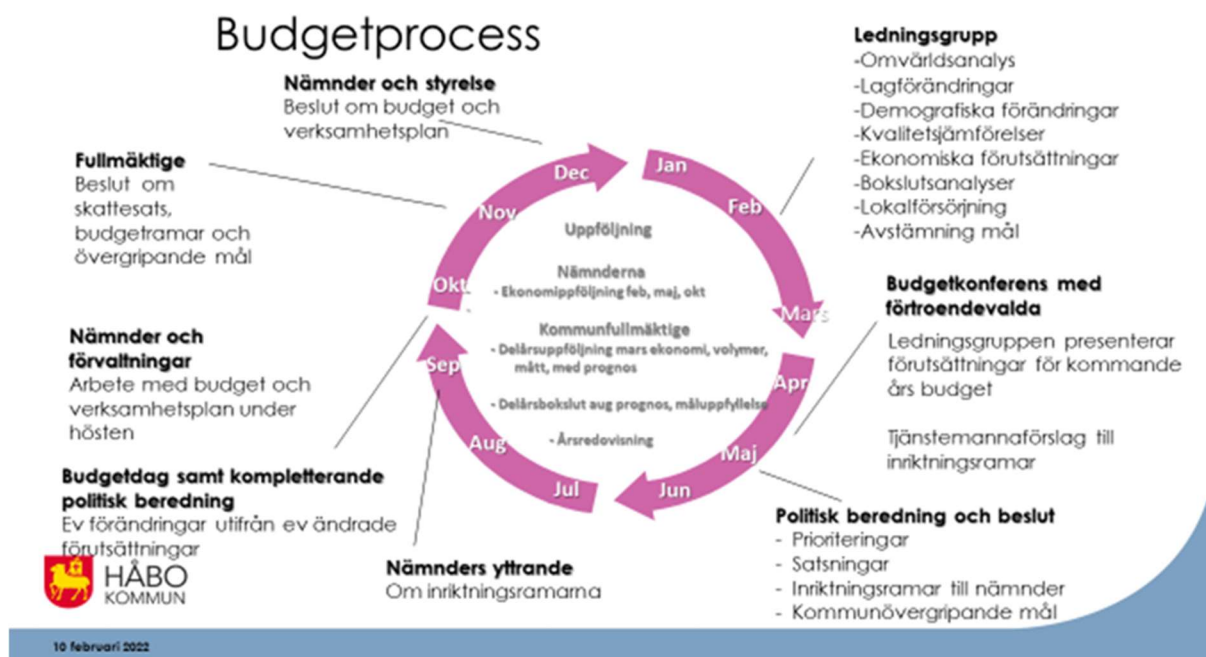
Den 7 november beslutar nyvalda kommunfullmäktige om budget 2023 och plan 2024-2025.

Budgetprocessen efter fullmäktige beslut den 7 november

Nämnder och styrelser beslutar om budget och verksamhetsplan efter kommunfullmäktiges budgetbeslut den 7 november, men före årsskiftet.

Underlaget för detta arbetas fram under hösten i förvaltningar och nämnder utifrån verksamhetsanalys och kommunstyrelsens inriktningsbeslut.

Årshjul

Datum	Aktivitet	Berörda
17 feb	Skatteprognos från SKR	
1 feb-9 mars	KLG tar fram arbetsramar	KLK /ek avd
10 mars	Ekonomiska förutsättningar inkl arbetsram och anvisningar för verksamhetsanalys för drift och investeringar klart	KLK /ek avd
10 mars – 10 april	Förvaltningar arbetar med verksamhetsanalys	Förvaltningschef
14 mars	Beslut om tidplan för budgetprocessen	KS
14 mars	Info om ekonomiska förutsättningar	KS
23 mars	Befolkningsprognos klar	Planavd
29 mars	Ny skatteberäkning samt uppdaterad demografimodell =uppdaterade ramar	Ek-avd
10 april	Förvaltningars verksamhetsanalyser klara	Förvaltningschef
20 april	Regeringens vårproposition	
11-28 april	Sammanställning av verksamhetsanalyser och tioårig investeringsplan från nämnder, avstämning mot ramar. Prioriteringar och åtgärder som leder till inriktningsramar för nämnder	KLK
25 april	Avstämning ekonomiska förutsättningar m m	KS
28 april	Skatteprognos från SKR	
28 april	Inriktningsramar klara	KLK
5 maj (flyttad till 9 maj)	Budgetdag. Presentation av ekonomiska förutsättningar, verksamhetsanalyser samt inriktningsramar för nämnder	KS ledamöter, nämnds presidium, KF presidium, gruppleddare, KLK
16 maj	Planeringsförutsättningar och inriktningsramar	KS AU
17 maj	Samverkan med fackliga representanter	Kommundirektör, HR-chef
23 maj	Ev förslag från oppositionen om inriktningsramar	Oppositionen
30 maj	Beslut planeringsförutsättningar och inriktningsramar	KS

Datum	Aktivitet	Berörda
9 sep	Nämnder yttrar sig över inriktningsramar, senast	Nämnder
20 sep	Budgetkonferens – Förändringar i förutsättningar samt nämndernas yttrande	KS ledamöter, nämnds presidium, kommunledningsgrupp, KF presidium och
3 okt	Alliansens förslag till Budget och mål 2023, plan 2024-2025, klart inför utskick	Alliansen
10 okt	Behandling av budget	KS Au
11 okt	Samverkan med fackliga representanter	Kommundirektör, HR-chef
16 okt	Oppositionens förslag till budget, inlämnat för utskick till KS	Opposition
oktober	Regeringens budgetproposition (ej maktskifte)	
oktober	Ny skatteprognos	SKR
17 okt	Konstituerande fullmäktige	KF
24 okt	Beslut om budget och mål 2023, plan 2024-2025. Skattesats, driftbudgetramar, investeringsramar, upplåning, ekonomistyrprinciper (övergripande mål)	Nya KS
7 nov	Beslut om budget och mål 2023, plan 2024-2025.	Nya KF
15 nov	Regeringens budgetproposition (maktskifte)	
dec	Nämnder och styrelser beslutar om budget och verksamhetsplan	Nämnder

6 Befolkningsprognos

Håbo kommun beställer sedan 2017 befolkningsprognos från Statistiska Centralbyrån (SCB). SCB utgår i prognosen utifrån regionala antaganden om fruktsamhet, dödlighet, inflyttning och utflyttning. Håbo kommun har som underlag till prognosen försett SCB med uppgifter om den förväntade bostadsproduktionen under prognosåren.

Befolkningsutvecklingen i Håbo kommun under 2021

Befolkningstillväxten under 2021 var stark. Vid årsskiftet 2021/2022 uppgick antalet invånare till 22 344 personer, vilket motsvarar en ökning med 325 personer under 2021. Det är en högre befolkningsökning än under föregående år, då befolkningen ökade med 85 personer. Den procentuella befolkningsökningen under 2021 var 1,5 procent, vilket är en starkare tillväxt än Sveriges totala befolkningsökning på 0,7 procent.

Befolkningsutvecklingen fram till 2030

Befolkningstillväxten i kommunen väntas fortsätta även under kommande år. Enligt befolkningsprognosen väntas befolkningen växa till 26 075 personer år 2030, vilket motsvarar en ökning med knappt 17 procent jämfört med 2021 års befolkningsmängd. Per år motsvarar det en ökning med i snitt 415 personer.

Större delen av befolkningstillväxten väntas bero på ett positivt flyttnetto. Flyttnettot väntas stå för ungefär 70 procent av den totala befolkningsökningen under prognosperioden.

Befolkningstillväxten väntas vara högst under prognosens första år. Störst tillväxt väntas ske under 2022 och 2023. Detta sammanfaller med att stora exploateringsprojekt i Bålsta väntas färdigställas inför inflytt, till exempel det så kallade Tvåhus-området och på den före detta fotbollsplanen Björkvallen.

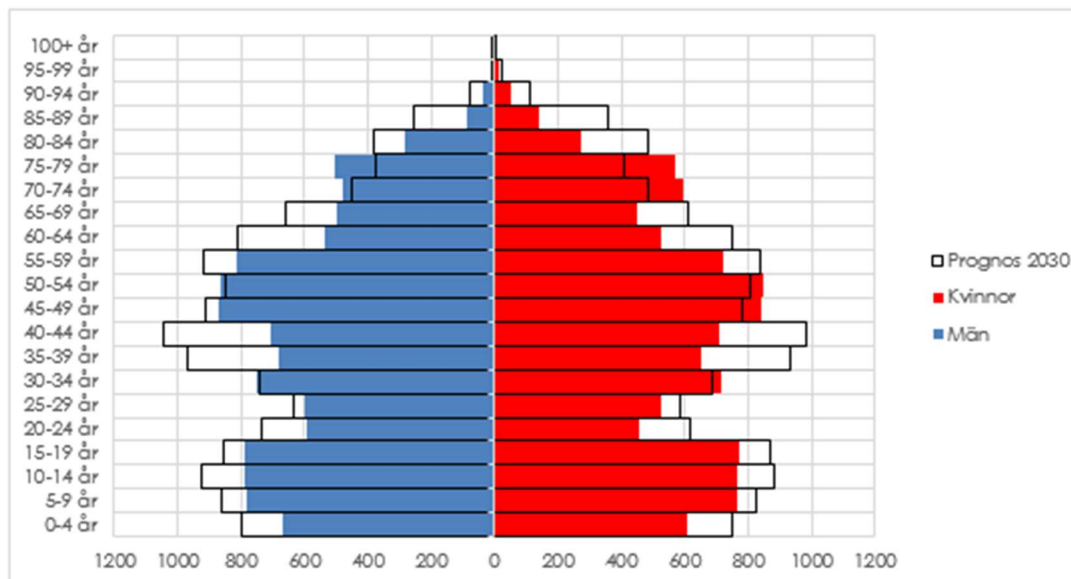
År	Folkmängd	Inflyttade	Utflyttade	Flyttnetto	Födda	Döda	Födelse-netto	Folkökning
2019	21 934	1 490	1 188	302	218	153	65	370
2020	22 019	1 424	1 394	30	197	147	50	85
2021	22 344	1 730	1 482	248	194	137	57	325
2022	22 961	1 811	1 250	560	211	155	57	617
2023	23 620	1 895	1 296	600	219	160	59	659
2024	24 088	1 743	1 340	404	230	165	65	468
2025	24 436	1 647	1 367	280	238	170	68	348
2026	24 805	1 685	1 384	301	244	176	68	369
2027	25 135	1 665	1 403	263	249	182	68	330
2028	25 488	1 704	1 417	287	254	188	66	353
2029	25 770	1 654	1 437	217	258	193	65	282
2030	26 075	1 691	1 449	242	261	199	62	304

Uppgifterna från 2022 och framåt är prognosticerade värden enligt befolkningsprognosen.

Åldersstruktur

En stor förändring väntas ske vad gäller antalet personer över 80 år. 2021 uppgick denna grupp till 890 personer. 2030 väntas denna grupp ha ökat till 1 704 personer. Det innebär att antalet personer över 80 år väntas öka med 814 personer fram tills 2030, vilket motsvarar en ökning med 91,5 procent jämfört med 2021.

Antalet 75-79-åringar väntas minska fram till 2030. 2021 uppgick denna grupp till 1 073 personer. Gruppen väntas minska till 786 personer år 2030. Det motsvarar en minskning med 287 personer. Procentuellt motsvarar detta en minskning med 27 procent.

Figur 3. Befolkningspyramid år 2021 utifrån statistik från SCB samt år 2030 utifrån befolkningsprognosen.

Ålder	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Förändring	i procent
0- 5	1 606	1 623	1 694	1 710	1 733	1 761	1 794	1 825	1 853	1 884	278	17,3
6	314	338	296	337	324	325	322	330	330	334	20	6,5
7-12	1 824	1 890	1 949	1 989	2 057	2 084	2 091	2 092	2 077	2 101	277	15,2
13-15	996	959	999	980	979	977	1 025	1 074	1 114	1 099	103	10,3
6-15	3 134	3 187	3 244	3 306	3 360	3 386	3 439	3 497	3 522	3 534	400	12,8
16-18	918	974	985	1 026	991	1 024	1 005	1 005	1 001	1 046	128	13,9
14-54	11 696	12 008	12 358	12 629	12 742	12 836	12 951	13 116	13 232	13 396	1 700	14,5
19-24	1 333	1 431	1 499	1 513	1 564	1 587	1 613	1 628	1 655	1 661	328	24,6
19-64	12 699	13 133	13 575	13 874	14 121	14 332	14 511	14 683	14 811	14 916	2 217	17,5
25-44	5 340	5 557	5 825	5 970	6 092	6 225	6 325	6 444	6 517	6 582	1 242	23,3
45-64	6 026	6 145	6 250	6 391	6 465	6 519	6 573	6 612	6 639	6 673	647	10,7
25-64	11 366	11 702	12 075	12 362	12 557	12 744	12 898	13 056	13 156	13 255	1 889	16,6
65-74	2 024	1 959	1 920	1 889	1 866	1 893	1 947	1 997	2 083	2 205	181	9,0
75-84	1 625	1 726	1 810	1 840	1 873	1 868	1 836	1 799	1 746	1 655	30	1,8
85-w	338	359	391	442	492	542	605	683	755	835	497	146,9
Totalt	22 344	22 961	23 620	24 088	24 436	24 805	25 135	25 488	25 770	26 075	3 731	
Förändring total befolkning per år	325	617	659	468	348	369	330	353	282	304		16,7

Åldersgrupp	Total	Ackumulerad förändring från 2021												Total	Ökning
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2 032		
0 år	213	18	27	35	42	48	53	58	62	66	66	67	280	31%	
1-5 år, förskola	1 393	-2	62	69	85	107	134	160	185	212	236	255	1 648	18%	
6-15 år, grundskola	3 134	53	110	172	226	252	305	363	388	400	415	415	3 549	13%	
16-18 år, gymnasium	918	56	67	108	73	106	87	87	83	128	170	208	1 126	23%	
19-64 år	12 699	434	876	1 175	1 422	1 633	1 812	1 984	2 112	2 217	2 311	2 417	15 116	19%	
65-74 år	2 024	-65	-104	-135	-158	-131	-77	-27	59	181	262	373	2 397	18%	
75-79 år	1 073	27	26	-4	-46	-104	-159	-197	-227	-287	-265	-263	810	-25%	
80- år, äldreomsorg	890	95	213	323	448	551	637	716	764	814	830	835	1 725	94%	
Summa	22 344	617	1 276	1 744	2 092	2 461	2 791	3 144	3 426	3 731	4 023	4 306	26 650	19%	

Skillnad mellan befolkningsprognos 2021 och befolkningsprognos 2022

2022 års befolkningsprognos visar på en starkare befolkningstillväxt än 2021 års prognos. I 2021 års befolkningsprognos beräknades befolkningen uppgå till 24 658 personer år 2030 exempelvis, vilket kan jämföras med 26 075 personer i årets prognos för samma år. Detta motsvarar en skillnad på 1 417 personer.

Skillnaden mellan prognoserna är relativt stor och kan förklaras främst av:

- Utflyttningen förväntas vara lägre än tidigare prognos.
- I bostadsprognosen för 2022 förväntas antalet färdigställda bostäder vara högre.

Om befolkningsprognosen

Scenario medel utgör kommunens huvudprognos. Håbo kommun har även beställt delområdesprognoser för Bålsta samt Skoklosterhalvön.

I prognoser finns alltid en viss osäkerhet och man kan aldrig vänta sig att prognosen ska slå in exakt. Om det sker en tidsförskjutning i planeringen eller genomförandet av nya bostadsprojekt uppstår en skillnad mellan det faktiska utfallet och prognosen. Denna skillnad gäller antaganden om antalet inflyttare, och får därför konsekvenser för den förväntade befolkningsökningen.

6.1 Bostadsproduktion

Bostadsproduktionen under de kommande åren kommer framförallt vara koncentrerad till Bålsta. Ett av de större exploateringsprojekten utgörs av det så kallade Tvåhusområdet, som ligger mellan järnvägen och Stockholmsvägen. Planen vann laga kraft mars 2019 och i december samma år beviljades det första bygglov om 97 bostäder i flerbostadshus. I bostadsområdet som byggs i södra Bålsta kommer det finnas cirka 800 bostads- och hyresrätter när det är helt utbyggt. De första inflyttningarna i Tvåhusområdet har skett och fortsatt inflyttning sker under 2022 och framåt.

På den tidigare fotbollsplanen Björkvallen i Gamla Bålsta byggs sammanlagt cirka 120 bostäder. Husen uppförs i två till fyra våningar i flerbostadshus samt ett antal småhus i form av radhus. I stora delar av området skedde inflyttning under 2021 och fortsatt inflyttning kommer att ske under 2022.

Under 2020 antogs en detaljplan för ett nytt flerbostadshus i ett centralt läge i Skokloster. Det är Håbohus som planerar att uppföra 22 lägenheter och tre lokaler för uthyrning invid Slottskolan. Syftet är att kunna erbjuda hyreslägenheter även i Skokloster samt att skapa utrymme för centrumverksamhet med vårdcentral, restaurang och en mindre dagligvaruhandel. Produktionen av området påbörjades under 2021 och projektet förväntas färdigställas under slutet av 2022.

Det finns planprojekt på landsbygden med mindre volym bostäder som till exempel i Katrinedal och Ekilla. Genom den planläggning som pågår i Ekilla vill Håbohus möjliggöra cirka 25 lägenheter samt cirka 15 småhus. Det finns även byggrätter i några äldre detaljplaner i Skokloster, Västra Måttan, Övergran och Krägga.

Tabellen nedan visar en uppskattning kring bostadsproduktionen i kommunen under kommande år. Det råder dock stor osäkerhet kring det framtida bostadsbyggandet, bland annat till följd av osäkerheter på bostadsmarknaden.

Förväntad bostadsproduktion			
År	Flerbostads- hus	Småhus	Totalt
2022	378	35	413
2023	415	51	466
2024	278	55	333
Totalt till och med 2024	1071	141	1212
Möjligt bostadsbyggande 2025- 2029	729	416	1145

Sammanställningen visar att många nya bostäder kan möjliggöras under kommande år. Håbo kommun behöver utveckla planberedskap, men det är marknaden och efterfrågan på bostäder som styr byggherrarnas tidsplan.

7 Kostnadsanalys

Förskola, fritidshem, grundskola, gymnasieskola LSS, individ- och familjeomsorg och äldreomsorg står för cirka 80 procent av Håbo kommuns nettokostnader.

Av tabellen nedan framgår att Håbo kommuns nettokostnad för dessa verksamheter år 2022 är cirka 43 miljoner kronor högre än kommunens referenskostnad. År 2021 var avvikelsen 23 miljoner kronor och trenden är därmed ökande.

Referenskostnaden är den kostnad kommunen normalt skulle ha utifrån kommunens egna strukturella förutsättningar och med en genomsnittlig kostnadsnivå. Referenskostnaden används i utjämningsystemet för att ge kommunerna samma ekonomiska förutsättningar att bedriva obligatorisk verksamhet.

Den nuvarande kostnadsutjämnningen reviderades från år 2020 och kommuner som förlorade på förändringen fick lättnader med ett tillfälligt införandebidrag. Införandebidraget minskas successivt åren 2021-2023 och år 2023 får kommunerna bära avgiften i kostnadsutjämnningen fullt ut. Håbo kommun fick införandebidrag med 21,1 miljoner kronor år 2020, vilket avtrappats ner till noll år 2023. Håbo kommun behöver därför anpassa sig till den nya kostnadsutjämnningen.

Referenskostnaden enligt det nya utjämningsystemet kommer därför att innebära fortsatta anpassningar av kommunens verkliga kostnader till referenskostnader och kan innebära ytterligare effektiviseringar av verksamhetens kostnader.

Tabellen nedan visar att nettokostnadsavvikelsen (skillnaden mellan referenskostnad och faktisk kostnad) har ökat från 23 till 43 miljoner år 2021, där förändringen i kostnadsutjämnningen är en del i ökningen.

2021	Förskola	Fritidshem	Grundskola F-9	Gymnasieskola	LSS	IFO	Äldreomsorg	Totalt
Avvikelse i procent	4,2 %	-22,5 %	3,2 %	3,1 %	8,70 %	1,7 %	11,0 %	
Nettokostnad kr per invånare	7 966	1 447	15 112	5 456	4 934	3 217	8 943	
Referenskostnad kr per invånare	7 645	1 866	14 650	5 292	4 539	3 138	8 044	
Skillnad kr per invånare	321	-419	462	164	395	79	899	
Skillnad 2021, mkr	7	-9	10	4	9	2	20	43
Skillnad 2020, mkr	-2	-5	6	5	2	2	15	23

Källa: Kolada

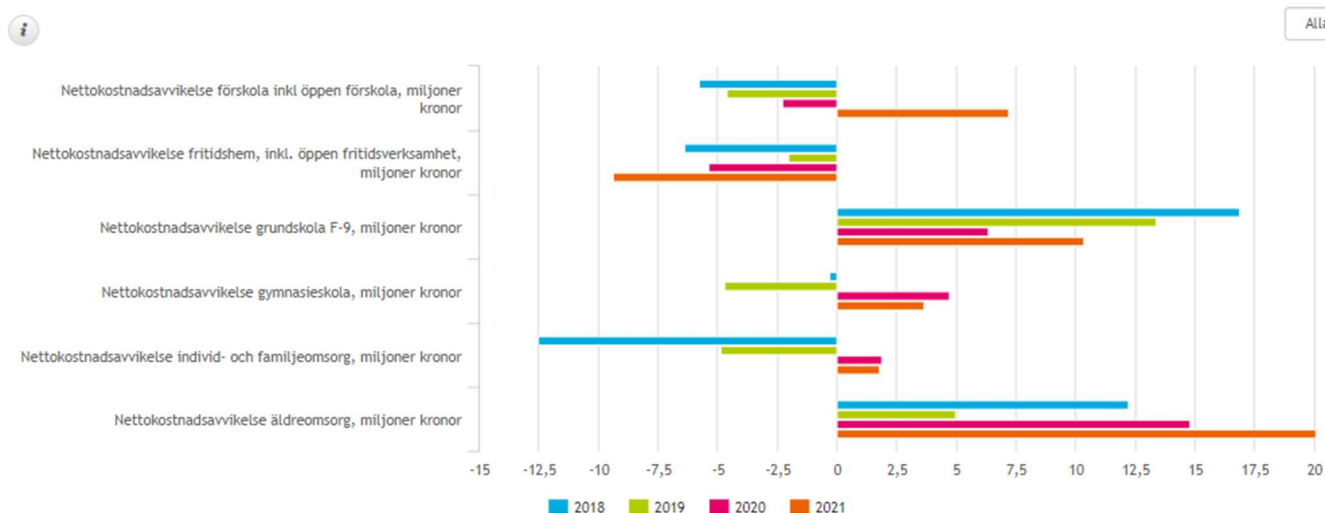
Positiva värden, på raden "Skillnad 2021, mkr i tabellen", indikerar att Håbo har högre kostnader än förväntat och negativa värden indikerar att Håbo har lägre kostnader än förväntat, med hänsyn till kommunens strukturella förutsättningar. Högt kostnadsläge indikerar hög ambitionsnivå och/eller låg effektivitet.

Den största avvikelsen återfinns inom äldreomsorg som nu ligger 20 miljoner kronor högre än referenskostnaden. Även för LSS-verksamheten är avvikelsen högre än föregående år, 9 miljoner kronor över. Förskola och skola ligger nu sammantaget 12 miljoner kronor över referenskostnaden.

Det är viktigt i det fortsatta arbetet att analysera orsaken till att kommunens kostnader avviker från referenskostnaden och överväga möjligheterna att anpassa verksamheten i linje med referenskostnadsnivån.

Nettokostnadsavvikelse, miljoner kronor

(OBS! Preliminära uppgifter t.o.m. höst 2022)

Källa: Kolada

8 Känslighetsanalys

Kommunens ekonomi är ständigt utsatt för påverkan från omvärlden. En känslighetsanalys som visar förändringar i ett antal storheter ger följande riskexponering för år 2023:

- Höjd skatt 50 öre - motsvarar 30 miljoner kronor i ökade intäkter
- Skatteunderlaget ändras med 1 procentenhet - motsvarar 10 miljoner kronor i ändrade intäkter
- 100 fler/färre invånare - motsvarar cirka 10 miljoner kronor i ändrade skatteintäkter
- Räntenivån för kommunens upplåning ökar med 1 procent - motsvarar 12 miljoner kronor i ökade kostnader
- Upplåning ökar med 100 miljoner kronor - motsvarar cirka 3 miljoner kronor i ökad kostnad
- Ökade löner med 1 procent - motsvarar 9 miljoner kronor i ökade kostnader
- Minskning av kostnader med 1 procent - motsvarar 12 miljoner kronor i sänkta kostnader
- Ökning med en heltidsanställd - motsvarar i snitt 530 000 kronor i ökad kostnad

9 Regeringens budgetproposition

Den 19 april presenterade regeringen 2022 års ekonomiska vårproposition (2021/22:100) och vårändringsbudgeten för 2022 (2021/22:99). Vårpropositionen syftar till att ange politikens inriktning för perioden 2022–2024. Vårändringsbudgeten anger förändringar i årets budget, som berör kommunerna åren 2022–2024. Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) sammanfattar i sitt cirkulär 22:14 hur kommunerna påverkas.

- 9,8 miljarder för att kompensera kommuner och regioner för mottagande av flyktingar från Ukraina.
- 500 miljoner till kommuner för mottagande av skyddsbehövande under 2022. Statsbidraget avser ökade kostnader som inte har kunnat förutses när många kommuner ställer om delar av sin verksamhet för att hantera att personer från Ukraina som söker skydd i Sverige bor i kommunen.
- 80 miljoner för att stärka kommunernas arbete med civilt försvar, avser endast år 2022.
- Regeringen ska återkomma med ett förslag som träder i kraft 1 januari 2023 som undantar Kommuninvest från riskskatt för kreditinstitut. För att kompensera för ökade kostnader för finansiering under 2022 tilldelas kommuner och regioner 300 miljoner kronor.

Vid valår lämnar regeringen budgetpropositionen för nästa år inom tre veckor efter tillträdande, dock senast 15 november. Budgetpropositionen har ännu inte lämnats.

10 Kommunens ekonomiska förutsättningar

10.1 SKRs bedömning om samhällsekonomiska utvecklingen

I sitt senaste cirkulär 22:28 (2022-08-25) gör Sveriges Kommuner och Regioner SKR följande bedömning för budgetperioden:

Jämfört med den prognos SKR presenterade i april (cirkulär 22:15) är den viktigaste förändringen att SKR nu räknar med starkare nominell skatteunderlagstillväxt under hela prognosperioden, men att köpkraften är kraftigt nedreviderad speciellt 2023-2024. Detta beror på en högre allmän prisuppgång och effekten på värderingen av pensionskulden som ökat prisbasbelopp innebär. Det nya pensionsavtalet innebär även en kostnadsökning, men detta var känt redan i april.

Samhällsekonomisk utveckling

Den svenska ekonomin bromsar in under 2022. Den höga inflationen, liksom de stigande räntorna (globalt och i Sverige) slår allt mer mot investeringar och hushållens konsumtion i Sverige 2022–2023. Generellt leder mindre optimistiska hushåll och företag till att investeringar skjuts på framtiden eller uteblir. Den höga inflationen påverkar dock alla sektorer och urholkar köpkraften, ekonomin växer svagare än trend 2022–2023 och resursutnyttjandet minskar, efterfrågan bedöms dock ta fart igen i slutet av 2023.

Anställningsplanerna i näringslivet ligger ännu på starka nivåer och orderläget för flera branscher är relativt starkt. Men den svaga produktionsökningstakten som SKR förutser lär dämpa efterfrågan på arbetskraft, detta sker dock med viss eftersläpning. I nuläget är efterfrågan på arbetskraft stor och rekryteringsläget allmänt sett ansträngt. Sysselsättningsgraden väntas börja vända ner nästa år, men en växande befolkning i arbetsför ålder gör att antalet sysselsatta personer beräknas öka. Konjunkturavmattningen kommer alltså med tiden också att synas på arbetsmarknaden. Men sannolikt kommer företag att vilja behålla personal så länge som möjligt, när det råder så stor brist på arbetskraft med efterfrågad kompetens. Sysselsättningen inom offentlig sektor förväntas inte vända ner, såsom i näringslivet, det blir

en annan motverkande kraft till konjunkturedgången.

KPIF-inflationen på knappa 4 procent vid årets början uppgick i juni till 8,5 procent, och mätte 8 procent i juli. Bakom uppgången i år ligger framförallt prishöjningarna på livsmedel. Därtill kvarstår höga energipriser (el och drivmedel), det som i fjol var drivkraften bakom inflationsuppgången. Samtidigt har KPI-inflationen, som var 8,5 procent i juli, börjat tryckas upp av högre boräntor. Mycket talar för att livsmedelspriserna i höst fortsätter att stiga mer än normalt. Likaså finns det en överhängande risk för att de redan höga elpriserna blir än högre i vinter. En fortsatt hög inflation i vår omvärld, liksom en svag svensk krona, talar för att hög importinflation består en tid.

Givet att resursutnyttjandet viker under prognosåren 2022 och 2023 uppstår negativa BNP- och timgap: vi får lågkonjunktur. Analysen av samhällsekonomin under kalkylåren 2024 och 2025 baseras på ett antagande att ekonomin går mot ett balanserat resursutnyttjande. Efter lågkonjunkturen 2023 antas därmed (metodmässigt) en följande konjunkturuppgång åren därefter. BNP- och timtillväxten lyfter därför.

Tabell 1. Nyckeltal för den svenska ekonomin

Procentuell förändring om inte annat anges

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
BNP*	-2,4	5,0	2,1	1,0	2,2	2,5
Sysselsättning, timmar*	-3,8	2,2	1,2	1,1	1,4	1,6
Relativ arbetslöshet, procent	8,5	8,8	7,7	7,9	8,0	7,8
Timlön, Nationalräkenskaperna	4,8	3,5	4,3	2,8	3,0	3,1
Timlön, Konjunkturlönestatistiken	2,1	2,6	2,8	3,1	3,3	3,4
Inflation, KPIF	0,5	2,4	7,1	4,5	2,2	2,0
Inflation, KPI	0,5	2,2	7,7	6,6	2,6	2,0
Befolkning, 15–74 år	0,4	0,0	0,4	0,6	0,5	0,5

*Kalenderkorrigerat.

Källa: Statistiska centralbyrån och Sveriges Kommuner och Regioner.

Hög nominell tillväxt för skatteunderlaget

SKR har sett en fortsatt stark återhämnning av lönesumman första halvåret 2022. Arbetsmarknaden utvecklas väl med fler sysselsatta och stigande timlöner. Trots en prognos om bromsande tillväxt beräknas lönesumman för helåret 2022 öka starkt. Detta är huvudförklaringen till att ökningen av skatteunderlaget i år nu prognostiseras bli 0,6 procentenheter högre än föregående prognos. Under 2023 växlar dock ökningstakten av lönesumman ner till följd av den sämre konjunkturen. Skatteunderlaget växer i nominella termer med 4,5 eller 4,6 procent i genomsnitt per år under perioden 2022–2025, beroende på om man ser till den faktiska eller underliggande utvecklingen.

Kraftig real urholkning av skatteunderlaget

I reala termer växer skatteunderlaget med 0,9 procent per år 2022–2025, att jämföra med de senaste tio årens genomsnitt på 1,7 procent. Det är en real nedväxling med 0,8 procentenhet, nästan en halvering. Trots den nominella uppväxlingen urholkas alltså kommunsektorns köpkraft drastiskt. Under 2023 faller köpkraften med nästan 2 procent, jämfört med året innan.

Skatteunderlagets utveckling kommande år kan således inte förväntas räcka till att finansiera en ökande kommunal verksamhetsvolym i samma utsträckning som under den senaste tioårsperioden. Samtidigt är den demografiska utmaningen nu än större: de som arbetar ska försörja allt fler (yngre och äldre) och inte minst de ökade behoven av omsorg och vård av

äldre förutsätter allt större resurser. Anledningen till de snabbt stigande kommunala utgifterna är att de priser och löner som påverkar kommuners och regioners kostnader nu stiger snabbare. Detta är delvis en följd av den allmänna prisuppgången vi ser under prognosperioden och delvis en följd av det nya pensionsavtalet med högre premier. Anledningen till att prisuppgången får större effekter än de direkta för insatsförbrukningen är att ett förändrat prisbasbelopp leder till en ändrad värdering av sektorns pensionsskuld. Denna kostnad beräknas med hjälp av prisbasbeloppet plus diskonteringsränta. Kostnaderna ökar mycket kraftigt 2023 och 2024 på grund av det högre prisbasbeloppet.

Förändring jämfört med SKR:s aprilprognos

SKR räknar nu med en starkare skatteunderlagstillväxt fram till 2025, än i den prognos SKR publicerade i april (cirkulär 22:15), främst som följd av att prognosen för lönesumman är uppreviderad men även som följd av att prognosen för pensionsinkomster är uppreviderad. Såväl beslutet om höjd garantipension samt den högre inflationsprognosen ligger bakom de uppreviderade pensionsinkomsterna (jämfört med prognosen i april). Alla år, förutom 2023, ökar skattunderlaget starkare jämfört med förra prognosen. Att lönesumman är så mycket starkare beror på att lönerna ökar snabbare än i tidigare bedömning, arbetsmarknaden bedöms vara mer stram. Beslut om höjd garantipension samt en högre inflation har lett till upprevideringar av pensionsinkomsterna jämfört med i april.

Tabell 4. De senaste skatteunderlagsprognoserna

Procentuell förändring, ackumulerat är jämfört med 2020

	2021	2022	2023	2024	2025
SKR, aktuell	5,3	4,9	4,7	4,4	4,5
SKR, föregående	5,0	4,3	5,0	3,7	3,6
Regeringen, apr	5,0	4,2	4,5	3,4	3,6
ESV, juni	5,1	4,5	4,1	4,0	3,7
Akkumulerat					
SKR, aktuell	5,3	10,5	15,6	20,7	26,1
SKR, föregående	5,0	9,5	15,0	19,2	23,5
Regeringen, apr	5,0	9,4	14,3	18,2	22,5
ESV, juni	5,1	9,8	14,3	18,9	23,2

Källa: Ekonomistyrningsverket, Regeringen, och Sveriges Kommuner och Regioner.

Kraftig kostnadsökning för avtalspensioner i kommuner ger ökat PO-pålägg 2023

Pensionskostnaderna ökar kraftigt år 2023 främst av två skäl:

- Stor ökning i prisbasbeloppet år 2023
- Höjda avgifter/premier i det nya pensionsavtalet som gäller från 1 januari 2023

Moderniseringen av pensionsavtalet med höjda avgifter/premier från 4,5 procent till 6 procent av lönesumman upp till taket (7,5 inkomstbasbelopp) och från 30 procent till 31,5 procent för inkomster över taket innebär en stor kostnadsökning av den avgiftsbestämda pensionen. Det nya avtalet medför en viss dämpning av kostnaden för den förmånsbestämda pensionen framöver, då nytillet till KAP-KL upphör.

Efter flera år med låg inflation, kommer värdeuppräknningen i pensionerna 2023 öka rejält, vilket leder till ökade pensionskostnader för den förmånsbestämda pensionen. Detta i kombination med de höjda premienivåerna i den avgiftsbestämda pensionen leder till kraftigt ökade pensionskostnader år 2023.

10.2 Skatte- och statsbidragsintäkter för Håbo kommun

Skatteintäkter, utjämning och generella statsbidrag för Håbo beräknas med hjälp av SKRs modell för skatter och bidrag enligt SKRs skatteprognos 25 augusti. Befolkningsprognosen för Håbo kommun per mars 2022 ligger till grund för beräkningarna.

Från budget 2022 ökar de totala intäkterna med 84,5 miljoner kronor till år 2023. För år 2024 är ökningen högre, 92,0 miljoner kronor och till år 2025 är ökningen 78,3 miljoner kronor.

Intäkterna består av följande delar

Skatteintäkter och inkomstutjämningen

Skatteintäkter och inkomstutjämningen ökar med 100,9 miljoner kronor till år 2023 jämfört med budget år 2022.

Kostnadsutjämning

Avgiften till kostnadsutjämningen minskar till år 2023 med 14,7 miljoner kronor. En väsentlig orsak till det är ersättningen för hög förväntad befolkningsökning de senaste fem åren, en ersättning för eftersläpningseffekt som uppgår till 19 mkr år 2023. Från år 2025 förväntas befolkningsökningen vara i lägre takt och ersättningen blir lägre. Samtidigt betalar kommunen successivt mindre i avgift när antalet äldre i kommunen närmar sig det genomsnittliga i riket.

Regleringsposten

Regleringsposten är skillnaden mellan statens anslag för kommunalekonomisk utjämning och kommunernas anspråk utifrån övriga delar i utjämningen. Regleringsposten kan vara såväl positiv som negativ, fördelas lika till kommunerna och påverkas av ändrade statsbidrag mellan åren, men också av hur kostnaden för inkomstutjämningsystemet ändras.

Införandebidrag

Ett införandebidrag tillförs de kommuner som förlorade på det nya kostnadsutjämningsystemet som infördes år 2020. Bidraget trappas ner årligen fram till och med 2022. Håbo kommun fick 21,1 miljoner kronor år 2020 och till år 2023 upphör bidraget helt.

LSS-utjämning

LSS-avgiften är lägre än tidigare år som en följd av att kostnaden ökar för kommunens LSS-verksamhet, avgiften är nu 25,4 miljoner kronor.

Generella statsbidrag

Staten tillför kommuner statsbidrag i olika tillfälliga satsningar, där det inte finns återredovisningskrav. Det innebär att bidraget ska klassificeras som generellt statsbidrag och att kommunen därmed själv beslutar om vad medlen ska gå till under året. Detta även om det finns inriktningar från staten. Av tabellen framgår vilka bidrag som tillförts nämnder år 2022 genom kommunfullmäktiges beslut om tilläggsbudget. För närvarande finns två kända generella bidrag för år 2023.

Totala intäkter

mkr	Budget 2022	Prognos 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Skatteintäkter inkl slutavräkningar	1 221,8	1 237,6	1 278,5	1 334,9	1 412,2
Inkomstutjämning	110,6	110,6	154,8	175,4	177,8
Kostnadsutjämning	-30,8	-30,8	-16,2	-13,4	-21,1
Regleringspost	61,4	61,4	34,8	37,0	30,7
Införandebidrag	4,8	4,8	0,0	0,0	0,0
LSS-utjämning	-25,2	-25,2	-25,4	-29,0	-29,6
Fastighetsavgift	46,9	46,9	49,2	49,2	49,2
Summa	1 389,4	1 405,2	1 475,7	1 554,2	1 619,2
Generella statsbidrag					
Skolmiljard (BoU)	3,5	3,5			
Allmänna val (KS)**		0,6			
Ökade kostnader för finansiering		0,4			
Prestationsbaserat sjuksköterskor (VoO)**		0,8	0,9		
Tillfälligt stöd Ukraina		0,4	0,8		
Övrigt		0,1			
Totala intäkter	1 392,9	1 411,1	1 477,4	1 569,4	1 647,6
Ökning mellan år, mkr*		104,9	84,5	92,0	78,3
Ökning, procent*		8,0 %	6,1 %	6,2 %	5,0 %

*Ökning till år 2023 är från budget 2022.

** Förutsatt beslut i kommunfullmäktige hösten 2022.

10.3 Förutsättningar för Håbo kommun

Förutsättningar för Håbo kommun

Skatte- och statsbidragsintäkterna ökar mellan budget 2022 och 2023 med 84,5 miljoner kronor. För år 2024-2025 ökar intäkterna med 92,0 respektive 78,3 miljoner kronor. Beräkningen är preliminär och förändras utifrån nya prognoser för skatte- och statsbidragsintäkter och befolkning.

Eftersom kommunens befolkning växer, i yngre men främst äldre åldrar, innebär det att de ökade resurserna i första hand måste gå till fler platser inom förskola, skola och äldreomsorg samt till löne- och prisökningar.

Varför 2 procent i årligt överskott som finansiellt mål?

Kommunen har som finansiellt mål att ha ett resultat på 2 procent i genomsnitt av skatte- och statsbidragsintäkterna under perioden, exklusive realisations- och exploateringsvinster. Det motsvarar cirka 30 miljoner kronor i resultat årligen. Detta överskott ska bland annat gå till att delfinansiera investeringar, för att de inte ska behöva lånefinansieras helt. Det är även viktigt att budgetera med minst 2 procent i resultat för att ha en buffert om intäkterna blir lägre än beräknat och för att undvika akuta besparingsåtgärder under pågående år.

Osäkerheter i skatte- och statsbidragsprognosen

Skatte- och statsbidragsprognosen bygger på att kommunens befolkning fortsätter att öka. Om befolkningsökningen exempelvis är 100 färre än beräknat, innebär det lägre skatteintäkter med cirka 10 miljoner kronor. Osäkerheten om befolkningsutvecklingen tillsammans med det kända lägre ekonomiska utrymmet för kommande år, gör att fortsatta årliga effektiviseringar krävs i verksamheten.

Högre kostnadsnivå för kärnverksamheter förskola- skola och omsorg

Kostnadsnivån för kärnverksamheterna kommunen, ligger år 2021 på 43 miljoner kronor utöver vad som är strukturellt motiverat, se avsnitt 7 Kostnadsanalys. Samtidigt kommer dessa verksamheter att växa i framtiden enligt befolkningsprognosen. Det är en utmaning för kommunen att lösa service, kvalitet, behov och finansiering i framtiden.

Höjda priser och räntor

Den senaste utvecklingen visar att priser, löner och räntor stiger, vilket kommer att utmana kommunens ekonomi och effektiviseringar och prioriteringar blir fortsatt viktiga.

11 Budget 2023 och plan 2024-2025

11.1 Skattesats

Kommunens skattesats är oförändrat 21,09 kronor.

11.2 Driftbudget

Pensioner

Prognosen för kostnaden för kommunens pensionsåtagande 2023 är 39,7 miljoner kronor högre än kostnaden år 2022, enligt kommunens pensionsförvaltare Skandia. Detta beroende på, som tidigare nämnts, dels höjt prisbasbelopp och dels nytt pensionsavtal.

Total pensionskostnad, mnkr	2022-12-31	2023-12-31
Förändring av pens.avsättning	6,3	12,9
Pensionsutbetalningar	18,7	20,4
Premier	33,8	47,0
Finansiell kostnad	3,0	13,4
Löneskatt	15,0	22,7
Summa kostnader	76,7	116,4

För att finansiera den ökade kostnaden ökas budgeten för:

- PO-pålägget, som läggs på utbetalda löner, ökar nämndernas budgetramar med 11,9 miljoner kronor
- Den centralt avsatta budgeten för pensioner ökar med 9,8 miljoner kronor
- Den centralt avsatta budgeten för finansiella kostnader ökar med 12,7 miljoner kronor.

Finansiella kostnader och intäkter

Budget för finansiella kostnader och intäkter ökas med totalt 24,6 miljoner kronor från år 2022. Dels är det en effekt av både ökad upplåning och höjd räntenivå, men också de ökade finansiella kostnaderna för pensioner.

Beräkning av nämndernas driftbudgetramar

Totalt ökar nämndernas ramar enligt nedan med 77,2 miljoner kronor från år 2022 till 2023, en ökning med 5,7 procent. Kommunens skatte- och statsbidragsintäkter fördelas årligen till nämnderna i form av driftbudgetramar, basen för ramen är föregående års budget. Tillägg och avdrag görs genom en resursfördelningsmodell som består av olika delar och som beskrivs nedan. Planeringsårens ramar är preliminära och behandlas vid kommande års budgetprocess.

Ramförändring per år, mkr	2023	2024	2025
Demografiökning	-43,4	-49,4	-38,3
Lag och förordning	-2,0	-7,2	
Engångsåtgärder	4,3	0,6	0,6
Löne- och prisökning	-12,0	-12,1	-24,7
Kapitalkostnadsökning	-6,7	-12,1	0,0
Räddningstjänsten	-1,0		
Tillägg nämnder	-23,8		
PO-pålägg (pensionskostnad)	-11,9		
Effektivisering	19,3	16,7	0,0
Summa förändring	-77,2	-63,5	-62,4

Demografi

Samtliga nämnder ges tillskott på grund av befolkningsförändring, vilket baseras på 2022 års budget och befolkningsförändring respektive år. För 2023 fördelas 43,4 miljoner kronor. Inför 2024 beräknas tilldelningen vara något högre för att sedan minska till 38,3 miljoner kronor 2025.

Lag och förordning

Tillskott ges till berörda nämnder enligt de tillskott som ingår i eller sedan tidigare är föreslagna i regeringens budget inför 2023. I bilaga redovisas vilka tillskott som avses.

Engångsåtgärder

År 2023 är det inget allmänt val och statsbidraget i form av skolmiljarden upphör, varför tillskotten som gavs 2022 dras tillbaka.

Löne- och prisökning

Till 2023 fördelas 9,1 miljoner kronor för löneökningar motsvarande ett genomsnitt på 1,0 procent. Vid budgetberäkning ska löneökning beräknas med 2,0 procent, vilket innebär ett krav på effektivisering motsvarande 9 miljoner.

Ramarna ökas också för prisökning motsvarande 1 procent ökning för köp av verksamheter externt, 2,9 miljoner kronor. När budget beräknas ska hänsyn tas till faktiska prisökningar.

Kapitalkostnader

Nämnder tillförs budget för ökade kostnader för avskrivning och ränta på investeringar i anläggningar inom kultur- och fritid och gata/park samt för underhåll av fastigheter. Detta baseras på nuvarande investeringsbudget. Övriga kapitalkostnadsökningar ska finansieras inom nämndens ram.

Inför 2023 är tillskottet för kapitalkostnadsökningen 6,7 miljoner kronor. Till år 2024 ökar tillskottet med ytterligare 12,7 miljoner kronor där utrangeringen av simhallen ingår med 6,4 miljoner kronor.

För år 2025 är många komponenter avskrivna enligt plan och ingen nettoökning beräknas ske av kapitalkostnaderna.

Räddningstjänsten

Driftbidraget till Räddningstjänsten Enköping-Håbo ökas med 1,0 miljon kronor utöver prisökning med 1 procent, i enlighet med budgetsamrådet. Beredskapen utökas från tre till fyra brandmän under nätter och helger i Bålsta.

Tillägg nämnder

Barn- och utbildningsnämnden tillförs 8,2 miljoner kronor för ökad internhyra som en följd av renoveringen av Futurumskolan.

Socialnämnden tillförs 3,5 miljoner kronor för att öka budgeten för förväntade placeringar.

Kommunstyrelsens samhällsbyggnadsförvaltning tillförs 2 miljoner kronor för justering av intern tidsredovisning.

Kommunstyrelsen tillförs 6,0 miljoner kronor avser säkerställande av ledning och styrning, Kommunstyrelsen tillförs även 1,7 miljoner kronor avser bortfall av OH-intäkter vid VA-verksamhetens övergång till Roslagsvatten samt 1,3 miljoner kronor för ökad IT-säkerhet. Lagstiftning, regelverk och formella krav kring informations-säkerhet, IT-säkerhet och dataskydd skärps och ökar i omfattning och innehåll. Regelverket innefattar granskningar (exempelvis NIS) och uppföljning samt kontroll av databehandling, informationsklassning och identitets- och behörighetshantering. Lagkraven kan sammanfattas som skydd av data och

information avseende konfidentialitet, riktighet och tillgänglighet.

Revisionens ram minskas med 100 000 kronor enligt beredning av fullmäktiges presidium.

Ökat PO-pålägg

PO-pålägget höjs från 39,75 procent till 41,55 procent med anledning av ökade pensionskostnader. Nämnderna kompenseras med 11,9 miljoner kronor för höjningen.

Minskning av ramar för att närma sig det finansiella målet

För att ha en budget med positivt resultat, vilket är ett lagkrav, behöver ett effektiviseringskrav läggas till för år 2023 med 19,3 miljoner kronor. Det motsvarar 1,5 procent av nämndernas ramar. Specificerade åtgärder inom inköp, löner- och ersättningar samt hyressubventioner beräknas ge sänkta kostnader med 8,8 miljoner kronor av de 19,3 miljonerna.

För 2024 beräknas effektiviseringar krävas motsvarande 1,2 % för att närma sig det finansiella målet på 2 procent i överskott av skatte- och statsbidragsintäkter. Dock beräknas det finansiella målet uppgå till 0,5 procent 2024.

Om effektiviseringar genomförs och ekonomin kan följa de ramar som är satta för 2023 och 2024, så ser kommunen ut att klara ett resultat på 2,5 procent 2025 utan att ytterligare effektiviseringar. Dock finns det många risker och osäkerheter i ekonomin som kan göra att läget förändras.

Övriga budgetförutsättningar

Internränta och OH-pålägg

Internräntan är oförändrat 1,25 procent för 2023, men beräknas öka år 2024 till att motsvara den genomsnittliga räntenivån för kommunens långfristiga lån.

För VA- och avfallsverksamheten som ska finansieras av taxa, kommer den genomsnittliga räntan från år 2023 att debiteras verksamheten, för det kapital som binds för både pågående och avslutade investeringar, detta är i enlighet med VA-lagstiftningen.

OH-pålägget, för kostnader för gemensam verksamhet, uppgår till 6,6 procent år 2023 av verksamhetens nettokostnad och debiteras VA- och avfallsverksamhet samt lönenämnd.

Prisjustering internhyra

Internhyran prisjusteras vilket ger motsvarande ändring i budgetramarna så att det blir kostnadsneutralt för nämnderna. Budget för justeringen är avsatt inom fastighetsavdelningen.

Omorganisation

Från 2023 överförs ansvaret för socialpsykiatri och insatser beviljade enligt LSS, från vård- och omsorgsnämnden till socialnämnden och 144,8 mkr i driftbudget och investeringsbudget förs över.

Arvodesöversyn

Samtliga gruppledare har deltagit i en översyn av arvoden, bland annat med anledning av ovan nämnda omorganisation. I förslaget ingår förändringar där bland annat oppositionsrådets omfattning minskar, KF- och socialnämndens ordförandes omfattning ökar samt att vice ordförandes omfattning i ökar. Med anledning av det omfördelas budget för förtroendevaldas arvoden för kommunstyrelsen till övriga nämnder.

Årets resultat

Budgeten innebär att årets resultat för 2023 uppgår till cirka 800 000 kronor i överskott. Det utgör 0,1 procent av skatte- och statsbidragsintäkterna.

11.3 Översikt förändringar i driftbudget

Tkr	AKTUELLA RAMAR 2022	Demografi 2023	Löne- och prisökning	Juster- ing engångs	Lag och förordn	Kapital- kostnad	Övrigt	Effektivis- ering	Efter inriktram: PO- pålägg	Efter inriktram: Tillskott	Efter inriktram: Omorganisation	Efter inriktram: Just intern- hyra	Summa förändring 2023	RAMAR 2023
Kommunfullmäktige	-1 615	0	-13	0	0	0	-263	0	-17	0	0	0	-368	-1 983
Stöd till politiska partier	-1 084	0	0	0	0	0	-65	0	0	0	0	0	-65	-1 149
Valnämnd	-866	0	-1	800	0	0	30	0	0	0	0	0	829	-37
Revision	-1 600	0	-4	0	0	0	4	0	0	100	0	0	100	-1 500
Driftbidrag Räddningstjänsten	-21 910	0	-219	0	0	0	-971	0	0	0	0	0	-1 190	-23 100
KS kommunledningsförv	-70 771	-1 263	-506	0	-230	0	-3 000	1 828	-663	-6000	0	391	-9 193	-79 965
KS samhällsbyggn	-106 286	-3 014	-839	0	0	-6 958	0	775	-949	-2 000	0	1 265	-11 720	-118 006
Kultur- och fritidsnämnd	-59 808	-1 179	-215	0	0	210	0	879	-282	0	0	-1 326	-1 938	-61 746
Socialnämnd	-76 930	-1 466	-553	0	-210	0	-3 500	1 131	-545	0	-144 829	-367	-150 414	-227 344
Bygg- och miljönämnd	-12 982	-260	-187	0	0	0	0	191	-245	0	0	35	-491	-13 473
Barn- och utbildningsnämnd	-621 657	-10 865	-6 153	3 527	-1 280	0	-8 177	9 139	-5 842	0	0	396	-19 280	-640 938
Vård- och omsorgsnämnd	-365 428	-25 262	-3 284	0	-290	0	0	5 372	-3 375	-902	144 829	-394	116 669	-248 759
Överförmyndarnämnd	-2 268	-45	-23	0	0	0	0	18	0	0	0	0	-50	-2 318
Summa nämnder	-1 343 205	-43 354	-11 997	4 327	-2 010	-6 748	-15 942	19 332	-11 918	-8 802	0	0	-77 112	-1 420 317

11.4 Driftbudgetramar 2023 och plan 2024-2025

tkr	Budget 2022	Prognos 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Kommunfullmäktige	-1 615	-1 615	-1 983	-1 733	-1 733
Stöd till politiska partier	-1 084	-1 129	-1 149	-1 149	-1 149
Valnämnd	-866	-866	-37	-637	-37
Revision	-1 600	-1 600	-1 500	-1 500	-1 500
Driftbidrag Räddningstjänsten	-21 910	-21 910	-23 100	-23 100	-23 100
Kommunstyrelse	-70 771	-71 309	-79 965	-81 262	-82 760
Kommunstyrelse samhällsbyggn	-106 286	-113 065	-118 006	-128 268	-121 372
Kultur- och fritidsnämnd	-59 808	-59 374	-61 746	-65 197	-66 034
Socialnämnd *	-76 930	-83 902	-227 344	-235 099	-236 059
Bygg- och miljönämnd	-12 982	-12 804	-13 473	-13 584	-13 786
Barn- och utbildningsnämnd	-621 657	-643 297	-640 938	-647 219	-650 706
Vård- och omsorgsnämnd *	-365 428	-376 228	-248 759	-270 800	-300 025
Överförmyndarnämnd	-2 268	-2 268	-2 318	-2 336	-2 371
Ofördelad kapitalkostnadsökning	0	0	0	0	-8 957
Oförd löne- och prisökning	0	0	0	-12 117	-36 836
Summa nämnder	-1 343 205	-1 389 367	-1 420 317	-1 483 999	-1 546 423
Taxefinansierade verksamheter	0	-5 320	0	0	0
Pensioner och upplupna löner	-27 906	-24 906	-37 700	-43 700	-24 700
Gem kapitalkostn, fastighetsskatt, bef kundförlust	-2 441	-2 441	-2 441	-2 441	-2 441
Internränta	17 069	17 619	25 000	33 000	39 000
Reavinster och exploatering	0	75 186	0	0	0
Verksamhetens nettokostnader	-1 356 483	-1 329 229	-1 435 458	-1 497 140	-1 534 564

* Budget 2022 och prognos 2022 är inte korrigerat för omorganisation 2023 mellan vård- och omsorgsnämnden och socialnämnden.

11.5 Resultatbudget

Resultaträkning, mkr	Budget 2022	Prognos 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Verksamhetens intäkter	321,1	463,7	327,5	334,1	340,7
Verksamhetens kostnader	-1 599,6	-1 710,3	-1 675,0	-1 735,2	-1 779,3
Avskrivningar	-78,0	-82,6	-88,0	-96,0	-96,0
Verksamhetens nettokostnad	-1 356,5	-1 329,2	-1 435,5	-1 497,1	-1 534,6
Skatteintäkter	1 221,8	1 237,6	1 278,5	1 343,9	1 434,2
Generella statsbidrag och utjämning	171,1	173,5	198,8	225,5	213,4
Verksamhetens resultat	36,4	81,9	41,8	72,3	113,0
Finansiella intäkter	2,6	4,7	5,1	5,1	5,1
Finansiella kostnader	-19,1	-14,0	-46,2	-70,0	-77,5
Resultat efter finansiella poster/årets resultat	20,0	72,6	0,8	7,3	40,7
Resultat som andel av skattenettot	1,4 %	5,1 %	0,1 %	0,5 %	2,5 %

11.6 Översikt över verksamhetens utveckling

	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Budget 2022	Prognos 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Antal invånare 31 dec	22 019	22 344	22 679	22 961	23 620	24 088	24 436
Kommunal skattesats per 100 kronor	21,09	21,09	21,09	21,09	21,09	21,09	21,09
Årets resultat, mkr	76 mkr	153 mkr	20 mkr	73 mkr	1 mkr	7 mkr	41 mkr
Årets resultat som andel av skattenettot	6,0 %	11,4 %	1,5 %	5,1 %	0,1 %	0,5 %	2,5 %
Årets resultat exklusive realisations- och exploateringsvinster, mkr	46 mkr	32 mkr	20 mkr	-3 mkr	1 mkr	7 mkr	41 mkr
Årets resultat exklusive realisations- och exploateringsvinster, som andel av skattenetto	3,6 %	2,4 %	1,5 %	-0,2 %	0,1 %	0,5 %	0,5 %
Soliditet	34 %	37 %	32 %	33 %	29 %	26 %	25 %

11.7 Balansbudget

mkr	Prognos 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
TILLGÅNGAR				
Anläggningstillgångar				
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	2 658,6	3 173,1	3 683,5	4 108,8
Maskiner och inventarier	29,0	29,0	29,0	29,0
Finansiella anläggningstillgångar	11,7	11,7	11,7	11,7
Bidrag till statlig infrastruktur	24,3	24,3	24,3	24,3
Summa anläggningstillgångar	2 723,6	3 238,2	3 748,5	4 173,9
Omsättningstillgångar				
Förråd mm	1,2	1,2	1,2	1,2
Exploateringsfastigheter	7,5	7,3	7,3	3,8
Fordringar	157,8	157,8	157,8	157,8
Kassa och bank	52,7	52,7	52,7	52,7
Summa omsättningstillgångar	219,2	219,0	219,0	215,5
SUMMA TILLGÅNGAR	2 942,8	3 457,1	3 967,5	4 389,3
EGET KAPITAL OCH SKULDER				
Eget kapital				
Eget kapital	964,4	1 005,1	1 032,0	1 073,1
Varav årets resultat	72,6	40,7	26,9	41,1
Resultatutjämningsfond RUR	14,7	14,7	14,7	14,7
Övrigt eget kapital	877,1	949,7	990,4	1 017,3
AVSÄTTNINGAR				
Pensioner	143,9	143,9	143,9	143,9
Övriga avsättningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa avsättningar	143,9	143,9	143,9	143,9
SKULDER				
Långfristig låneskuld	1 308,7	1 771,4	2 252,2	2 632,9
Långfristig skuld, periodiserade intäkter	187,1	198,0	200,7	200,7
Kortfristiga skulder	338,8	338,8	338,8	338,8
Summa skulder	1 834,6	2 308,1	2 791,6	3 172,3
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER	2 942,8	3 457,2	3 967,5	4 389,4

12 Investeringar

12.1 Investeringar

Kommunfullmäktige beslutar om totalbudget för fleråriga projekt som startar år 2023 med 1 170,7 miljoner kronor enligt tabellen nedan. 649,7 miljoner kronor avser taxefinansierad verksamhet. För projekt som startar år 2024-2025 kommer beslut om totalbudget att fattas inför aktuellt budgetår.

Kommunfullmäktige beslutar därutöver om årligt ramanslag för 2023 med övriga investeringar per nämnd, enligt tabellen.

Den totala investeringsbudgeten för år 2023 är därmed 491,1 miljoner kronor, där 379,6 miljoner kronor avser fleråriga projekt och 111,5 miljoner kronor avser övriga investeringar.

Fleråriga projekt med totalbudget aktuella för beslut

Nedan redovisas de 5 skattefinansierade projekt samt de 4 taxefinansierade projekt som är aktuella för beslut om totalbudget inför år 2023.

För investeringar i lokaler finns kompletterande information i lokalförsörjningsplanen.

Skattefinansierade projekt

Viby skola, ombyggnation och utökning 120 platser, 250 miljoner kronor

F-6, 120 platser planeras att byggas vid Vibyskolan. Beslut finns i nämnd om paviljonger och ny skola.

Slottsskolan, permanent lösning, 85 miljoner kronor

F-6, Skokloster, 63 platser. Förstudie till en ny skola pågår.

Gröna Dalen idrottshall, 147 miljoner kronor

Idrottsanläggning vid Gröna dalen för att säkerställa skolornas behov av undervisningslokaler. Säkerställer även idrottslokaler för gymnastiken, innebandy och handboll.

Kraftleden gång- och cykel trafiksäkerhet etapp 3, 4, 19,0 miljoner kronor

Åtgärder enligt, av dåvarande miljö- och tekniknämnden beställd utredning, i syfte att sänka hastigheten och öka trafiksäkerheten för de oskyddade trafikanterna utmed Kraftleden.

Satsningen ska även bidra till en mer stadslignande karaktär. Under 2018 har projektering och bullerutredning slutförts. Etapp 3 är framförallt en ny gång- och cykelväg mellan Skörbyleden och Kalmarleden med anslutningar till nya busshållplatser. Etapp 4 är en ny cirkulationsplats i korsningen Kraftleden/Skörbyleden med säkrade passager för oskyddade trafikanter. Etapp 3 och 4 bör utföras i samma skede då det annars krävs en justering av utförd projektering för tillfälliga lösningar. Årliga driftkostnader, inklusive kapitalkostnader, beräknas öka med 1 miljon kronor.

Driftlokaler, 20 miljoner kronor

Befintliga lokaler för medarbetare på fastighetsdrift och gata/park inklusive ytor för maskiner och material är uttjänta och behöver bytas ut ur arbetsmiljösynpunkt. Dessutom är tomten vid Västerskogs industriområde en attraktiv plats för exploatering. Internhyresökningen är ca 560 000 årligen. Lokalerna nyttjas av två verksamheter varför kostnaden kommer att fördelas mellan fastighetsenheten och gatu- och parkenheten. Den totala kostnaden redovisas dock i sin helhet under fastighetsenheten.

Taxefinansierade investeringar

VA Överföringsledning Skokloster-Bålsta, 120 miljoner kronor

För att kunna fortsätta exploateringen i Skokloster enligt planeringen, med en befolkning om

cirka 6 000 personer i Skokloster från dagens cirka 2 300 personer, kommer en överföringsledning mellan Skokloster och Bålsta att behövas.

VA Nytt Vattenverk Bålsta, 230 miljoner kronor

För att kunna fortsätta exploateringen i Skokloster enligt plan, med befolkning om cirka 6000 personer i Skokloster samt kunna fortsätta exploatera i Bålsta tätort som önskat med sikte på år 2070 med en befolkning i Håbo kommun om cirka 46 000 personer behövs också ett nytt Vattenverk i Bålsta.

VA Uppgradera RV Bålsta 2070, 280 miljoner kronor

I och med den ökade befolkningen i Håbo kommun med sikte på befolkningsmängd om 46 000 personer år 2070 kommer det att behövas en uppgradering av reningsverket i Bålsta.

Avfall 1405 Projekt och utbyggnad ÅVC (P), 19,7 miljoner kronor

Utbyggnad av befintlig ÅVC för att ökat återbruk och minska avfallsmängder samt förbättrad logistik. För att påbörja projektering och ta fram beräkningar samt handlingar för utbyggnad av befintlig ÅVC behöver konsulter anlitas. Bland annat gällande dagvattenhantering samt projektering av mark och byggnad. Inriktningsbeslut är fattat i fd. tekniska nämnden. Årlig driftkostnaderna beräknas öka för kapitalkostnader med 1,2 miljoner kronor. Dock bör behandlingsavgifterna minska i och med den minskade avfallsmängden.

Investeringsbudget

tkr	Redan beslutad totalbudget	Total projektbudget för beslut 2023	Kommande budgetbeslut planår 2024-2025	Akkumulerat t o m 2021	Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Kommunstyrelsen								
Fleråriga projekt minst 5 miljoner								
1630 Omdaning kommunhus exklusive inventarier (P)				-912				
Summa övriga investeringar, årligt anslag					-2 100	-2 300	-2 800	-5 650
Summa kommunstyrelsen	0	0	0	-912	-2 100	-2 300	-2 800	-5 650
Kultur- och fritidsnämnd								
Fleråriga projekt minst 5 miljoner								
Gröna Dalen idrottshall gemensamt med BUN		-147 000				-5 000	-5 000	-50 000
Bibliotek/kulturhus	-20 000			0	-10 000	0	-10 000	0
Aktivitetsparken	-11 000			-5 508	-5 492	0	0	0
Banankontakt lekpark	-10 000			-3 446	-6 554	0	0	0
Övriga investeringar					-5 637	-1 300	-3 000	-6 200
Summa kultur- och fritidsnämnd	-41 000	-147 000	0	-8 954	-27 683	-6 300	-18 000	-56 200
Socialnämnden								
Fleråriga projekt minst 5 miljoner								
LSS gruppboende 6 platser 2026			-20 000		0	0	-5 000	-15 000

tkr	Redan beslutad totalbudget	Total projektbudget för beslut 2023	Kommande budgetbeslut planår 2024-2025	Ackumulerat t o m 2021	Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Övriga investeringar					-120	-1 900	-1 300	-1 650
Summa Socialnämnden	0	0	-20 000	0	-120	-1 900	-6 300	-16 650
Barn- och utbildningsnämnden								
Fleråriga projekt minst 5 miljoner								
Förskola 144 platser 2024			-100 000		0	0	0	-20 000
Vibyskolan, 3 parallellig F-6 skola		-250 000			0	-3 000	-103 000	-57 000
Utbyggnad Slottskolan		-85 000			0	-5 000	-40 000	-40 000
Övriga investeringar					-9 598	-7 493	-5 523	-9 233
Summa barn- och utbildningsnämnden		-335 000	-100 000	0	-9 598	-15 493	-148 523	-126 233
Vård- och omsorgsnämnden								
Fleråriga projekt minst 5 miljoner								
Övriga investeringar					-7 100	-1 100	-4 700	-1 100
Summa vård- och omsorgsnämnden	0	0	0	0	-7 100	-1 100	-4 700	-1 100
Samhällsbyggnad								
Fleråriga projekt minst 5 miljoner								
1102 LSS boende Dalvägen	-20 300			-5 406	-14 894			
1103 LSS boende Viby	-19 800			-2 753	-13 047	-4 000		
1104 (P) Ny simhall	-204 500			-8 805	-75 000	-95 000	-25 695	
1106 (P) Äldreboende Åsen	-121 000			-894	-19 106	-61 000	-40 000	
1188 Ängsbacken	-48 000			-31 352	-16 649			
1184 Futurum om- och tillbyggn	-195 001			-156 553	-19 948	-18 500		
1115 (P) Särskilt boende äldre 2027	-121 000			0	-5 000	0	0	-30 000
1174 Västerångsskolan kök (P)	-45 300			-5 265	-10 000	-30 035		
1684 Fotbollsanlägg E 1	-67 000			0	-25 000		-22 000	-20 000
1640 Resecentrum	-84 400			-70 274	-14 125			
1641 Stationsstråket	-12 500				-6 000	-6 500		
1364 Kraftleden Trafiksäkerhet, Etapp 5, 6	-20 847			-5 143	-15 704			
1364 Kraftleden Trafiksäkerhet, Etapp 5, 6 Statlig medfinansiering				0	3 350			
Kraftleden Trafiksäkerhet, Etapp 3, 4 (P)		-19 033		0	0	-6 000	-13 033	

tkr	Redan beslutad totalbudget	Total projektbudget för beslut 2023	Kommande budgetbeslut planår 2024-2025	Akkumulerat t o m 2021	Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
1331 GC Vilunda-Lastbergsv	-3 758		0	-83	-3 676			
1390 GC-väg Viby - Vilunda	-5 897		-11 730	-5 858	-39			
1332 Cpl Gransäter, Kraftleden, fler körfält	-50 000		0	0	-5 000	-2 000	-7 000	-2 000
1397 GC-väg Skokloster	-8 012			-760	-7 252			
Åtgärder pga översyn kollektivtrafik			-10 000				-5 000	-5 000
Gång- och cykelväg Råbyleden M (P)			-11 730				-392	0
Summa samhällsbyggnad projekt	-1 027 315	-19 033	-33 460	-293 146	-247 090	-223 035	-113 120	-57 000
Fleråriga projekt minst 5 miljoner								
1138 Granåsen garage	-3 663			-429	-3 234	0	0	0
(P) Driftlokaler		-20 000		0	0	-5 000	-15 000	
Utbyggnad Räddningstjänst Skokloster			-15 000				-15 000	
Övriga investeringar					-44 884	-35 800	-22 500	-22 500
Summa fastighet	-3 663	-20 000	-15 000	-429	-48 118	-40 800	-52 500	-22 500
KS Samhällsbyggnad								
Övriga investeringar	0	0	0	-5 267	-34 180	-37 700	-45 893	-38 320
Summa samhällsbyggnad totalt	-1 030 978	-39 033	-48 460	-298 842	-329 388	-301 535	-211 513	-117 820
Summa skattefinansierad verksamhet	-1 071 978	-521 033	-168 460	-308 708	-375 989	-328 628	-391 836	-323 653
Taxefinansierat VA								
1267 Bålsta tätort ledningar	-116 900	0	0	-44 099	-40 701	-32 100	0	0
1268 Bålsta tätort pumpstationer	-40 000	0	0	-13 382	-26 618	0	0	0
1270 Ledning med stickspår Logistik Bålsta	-17 000	0	0	-6 589	-10 411	0	0	0
1271 Bålsta Redundans	-104 000	0	0	-4 760	-41 240	-58 000	0	0
1272 Omläggning ledning pga kapacitetsbrist	-5 000	0	0	-1 777	-3 223	0	0	0
1276 Reservoar och ledningar i Krägga	-20 000		0	-3 252	-16 747	0	0	0
1278 (P) Ny VA-försörjning Skokloster Projektering	-14 000	0	-40 000	0	-6 000	-8 000	0	0
Överföringsledning Skokloster-Bålsta		-120 000	0	0	0	-10 000	-30 000	-30 000
Nytt Vattenverk Bålsta		-230 000		0	0	-20 000	-52 500	-52 500

tkr	Redan beslutad totalbudget	Total projektbudget för beslut 2023	Kommande budgetbeslut planår 2024-2025	Akkumulerat t o m 2021	Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Uppgradera RV Bålsta 2070		-280 000		0	0	-10 000	-67 500	-67 500
Övriga investeringar, VA				-10 677	-27 719	-20 000	-19 000	-19 000
Summa VA	-316 900	-630 000	-40 000	-84 536	-172 659	-158 100	-169 000	-169 000
Taxefinansierat, avfall								
1405 Projekt o utbyggnad AVC (P)		-19 702		-102	0	-450	-150	-19 000
Övriga investeringar, Avfall						-3 950	0	-2 000
Summa Avfall	0	-19 702	0	-102	0	-4 400	-150	-21 000
Summa taxefinansierad verksamhet	-316 900	-649 702	-40 000	-84 638	-172 659	-162 500	-169 150	-190 000
TOTAL	-1 388 878	-1 170 735	-208 460	-393 346	-548 648	-491 128	-560 986	-513 653

12.2 Exploateringsinvesteringar

tkr	Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Skattefinansierade investeringar	17 193	-78 928	-27 846	-7 662
Taxefinansierade investeringar	-12 147	-32 497	-17 538	0
Ökning omsättningstillgångar	-10 433	-900	-400	-1 979
Summa	-5 387	-112 325	-45 784	-9 641

Exploateringsinvesteringar redovisas brutto, exklusive förväntade intäkter.

13 Finansiering

mkr	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Perioden 2023-2025
Investeringsutgifter				
Skattefinansierade verksamheter	-328,6	-391,8	-323,7	-1 044,1
Taxefinansierade verksamheter	-162,5	-169,2	-190,0	-521,7
Exploatering, utgifter	-118,4	-49,0	-13,7	-181,1
Summa investeringar	-609,5	-610,0	-527,4	-1 746,9
Egen finansiering				
Budgeterat resultat	0,8	7,3	40,7	48,8
Avskrivningar	88,0	96,0	96,0	280,0
Exploatering, inkomster	58,0	25,9	10,0	93,9
Summa egen finansiering	146,8	129,2	146,7	422,7
Lånefinansiering	-462,7	-480,8	-380,7	-1 324,2
Egen finansiering av investeringar, procent	24 %	21 %	28 %	24 %

Finansieringsbehov

För år 2023 innebär investeringsramarna inklusive alla exploateringsutgifter att investeringarna uppgår till 609,5 miljoner kronor. 146,8 miljoner kronor av investeringsutgifterna beräknas kunna finansieras med egna medel, vilket utgörs av årets resultat, avskrivningar och exploateringsintäkter.

Nyupplåningsbehovet för år 2023 beräknas därför till 462,7 miljoner kronor. Behovet kan variera i tid beroende på om investeringar och exploateringar följer tidsplanen.

För perioden år 2023-2025 beräknas 1 746,9 miljoner kronor investeras, varav 422,7 miljoner kronor finansieras med egna medel. Nyupplåningsbehovet för perioden år 2023-2025 beräknas därmed till 1 324,2 miljoner kronor.

Låneskuld

Nedan redovisas en prognos för låneskuldens utveckling baserat på finansieringsbehovet. I bokslut 2021 var låneskulden 887,7 miljoner kronor och vid utgången av 2025 beräknas den vara 2,6 miljarder kronor.

Låneskuld prognos, mkr	Prognos 2022	Plan 2023	Plan 2024	Plan 2025
Ingående	-887,7	-1 310,2	-1 773,0	-2 253,7
Upplåning 2022	-422,5			
Upplåning 2023-2025		-462,7	-480,8	-380,7
Summa låneskuld	-1 310,2	-1 773,0	-2 253,7	-2 634,4

Borgensåtagande

Borgensåtagande för Räddningstjänsten Enköping-Håbo låneförpliktelser uppgår till 1 240,0 miljoner kronor samt för Håbohus AB 7,0 miljoner kronor.

14 Ekonomistyrprinciper

1. Syfte

Syftet med ekonomistyrprinciperna är att klargöra kommunens olika ansvarsinstanser samt det regelverk som styr kommunens ekonomiska verksamhet.

2. Ansvarsfördelning

2.1 Kommunfullmäktiges ansvar

Fastställer ekonomiska ramar för nämnderna.

Fastställer kommunens övergripande mål.

2.2 Kommunstyrelsens ansvar

Kommunstyrelsens roll är att leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämndernas verksamhet (Kommunallagen 6 kap 1§).

Det åligger styrelsen särskilt att ha hand om den ekonomiska förvaltningen, vilket bland annat innebär att ta ställning till vilka åtgärder som utöver nämndernas åtgärder ska vidtas om resultatutvecklingen avviker från den planerade. Kommunstyrelsen ska även göra nödvändiga framställningar till kommunfullmäktige.

Det är kommunstyrelsen, som genom sin ledande och samordnande roll, har ett övergripande ansvar för att utveckla och förvalta kommunens styrprinciper och modeller.

Göra noggranna genomgångar av dotterbolaget Håbohus ABs resultat och verksamhet i samband med delårs- och helårsbokslut.

2.3 Nämndernas ansvar

Nämnderna ansvarar inför fullmäktige, inom respektive ansvarsområde, att fullmäktiges intentioner efterlevs.

Nämnden ansvarar för att kontinuerligt analysera kvalitet och resultat i sitt grunduppdrag och utifrån analysen formulera utvecklingsmål. Nämnden ansvarar för att innan verksamhetsårets början ha en fastställd verksamhetsplan som beskriver grunduppdrag och utvecklingsmål.

Nämnden fastställer en budget utifrån de givna ekonomiska ramarna.

När obalans råder mellan ekonomi respektive verksamhet i form av kvalitet eller kvantitet är det således ekonomi som är överordnat. Hänsyn ska tas till lagstiftning eller ambitionsnivåer fastställda av kommunfullmäktige. Detta innebär att nämnden har mycket långtgående befogenheter och skyldigheter att vidta åtgärder för att hålla budgeten.

Nämnden är skyldig att hålla sig informerad om den ekonomiska utvecklingen (uppföljning och prognoser över budget- och verksamhetsutfall) och snabbt vidta åtgärder som leder till att budgeten hålls. Nämnden måste således fatta beslut om åtgärder. Utöver beslutade rapporteringstillfällen ska nämnden skyndsamt rapportera till kommunstyrelsen om väsentliga förändringar inträffar i verksamhet och i resultatutveckling.

Håbo kommun är en decentraliserad organisation vilket innebär att det är principiellt viktigt att inte överföra problemlösningen till högre nivåer eller till annan nämnd. Åtgärderna får således *inte* innebära att problemet överförs på annan nämnd eller kommunstyrelsen.

Det förhållandet att vissa poster i budgeten på kort sikt är "opåverkbara" för nämnden fritar den inte från ansvaret att hålla totalbudgeten. Nämnden ska genom planering och uppföljning ha sådan överblick att "opåverkbara" kostnader täcks inom den beslutade budgetramen.

Nämndsledamöter är skyldiga att medverka till att beslut om åtgärder för att hålla budgeten efterlevs. Om de förslag som framlagts av förvaltningen inte är acceptabla, ur nämndens synvinkel, är nämnden skyldig att fatta alternativa beslut som är genomförbara under året och som leder till att den av fullmäktige fastställda budgeten kan hållas.

2.4 Kommundirektörens ansvar

Kommundirektören ansvarar för att i samarbete med kommunstyrelsen leda, samordna, utveckla och följa upp kommunens verksamheter.

Kommundirektören har ett särskilt ansvar att följa den ekonomiska utvecklingen och regelbundet informera kommunstyrelsen om denna.

Kommundirektören leder arbetet i kommunens ledningsgrupp. Arbetet ska präglas av helhetssyn, syftar till att samordna och effektivisera kommunens verksamheter samt att leda arbetet med att omsätta kommunfullmäktiges övergripande mål till handling.

2.5 Förvaltningschefens ansvar

Förvaltningschefen arbetar fram den budget och verksamhetsplan som ska beslutas av nämnden.

Förvaltningschefen analyserar kontinuerligt verksamhetens grunduppdrag och utvecklar sitt arbetssätt i syfte att uppnå högre effektivitet och större värde för medborgaren.

Förvaltningschefen bistår sin nämnd med underlag för att underlätta för nämnden att fatta beslut.

2.6 Förvaltningschefens och linjecheferns ansvar

Kommunens samtliga chefer med budgetansvar har ansvar för sina verksamhetskostnader och intäkter, samt för sin verksamhets grunduppdrag och kontinuerliga utveckling. Ansvaret innebär att verksamheten måste anpassas efter fastställda ekonomiska ramar samt politiska beslut, även om de ekonomiska förutsättningarna ändras under året.

3. Taxor och avgifter

Kommunfullmäktige beslutar om övergripande principer och regler som rör taxor och avgifter för kommunal verksamhet liksom taxors och avgifters storlek. Taxor och beslut ska redovisas i budgetdokumentet årligen.

4. Driftbudget

4.1 Driftbudgetram

En total budgetram beslutas per nämnd och år. Inom budgetramen kan nämnden fatta beslut om omfördelning så länge detta är förenligt med mål och direktiv beslutade av kommunstyrelse och kommunfullmäktige.

4.2 Tilläggsbudget

Tilläggsbudget ska tillämpas med stor restriktivitet. Omständigheter som medför att det vid budgettillfället råder stor osäkerhet kan medföra att fullmäktige och/eller kommunstyrelsen innehåller budgetutrymme för att senare fördela via tilläggsbudget. Alternativt kan kommunen budgetera ett resultat inom vilket de svårprognostiserade kostnaderna rymms.

5. Internredovisningsprinciper

Vissa kostnader belastar driften schablonmässigt för att spegla den verkliga kostnaden för verksamheten.

5.1 Kapitalkostnader

Kapitalkostnader, i form av avskrivning och internränta på genomförda investeringar, belastar

driftbudgeten för den verksamhet som investerar. Investeringens värde skrivs av under livslängden och avskrivningskostnader uppstår under den tiden. Det uppstår också en kostnad i form av ränta på investerat kapital, så kallad internränta. Räntenivå fastställs årligen.

Taxefinansierad verksamhet, VA och avfall, debiteras genomsnittlig ränta för bundet kapital i pågående och genomförda investeringar.

Huvudregeln är att driftbudgetramen inte förändras utifrån kapitalkostnadernas förändring. Syftet är att verksamheterna ska prioritera mellan investering och driftkostnader.

Nämnder tillförs dock budget för ökade kostnader för avskrivning och ränta på investeringar i anläggningar inom kultur- och fritid och gata/park samt för underhåll av fastigheter.

5.2 Personalomkostnader

På utbetald lön läggs ett personalomkostnadspålägg (PO-pålägg) med 41,55 procent år 2023 för arbetsgivaravgifter, avtalspension, försäkringar och löneskatt. PO-pålägget är 31,42 procent om det avser ersättningar som inte är pensionsgrundande.

5.3 Internhyra

Kostnad för internhyra belastar verksamheten för de lokaler som verksamheten använder. Internhyran beräknas schablonmässigt baserad på kommunens självkostnad för lokalen. Förändring i internhyran orsakad av prisförändring kompenseras med ändrad budgetram för verksamheten. Budgeten för kommunala lokaler följer med lokalen oavsett intern hyresgäst.

Huvudregeln i internhyresmodellen är att ökade lokalkostnader vid exempelvis evakuering inte ingår i internhyran utan belastar verksamheten.

6. Investeringsbudget

6.1 Definition av investering

En investering är en anskaffning av en varaktig tillgång med ett betydande ekonomiskt värde och en livslängd som är längre än 3 år. Tillgång är mark, byggnad, teknisk anläggning, maskiner eller inventarier.

Med inventarier menas annan icke fast utrustning än maskiner. Begagnade inventarier och maskiner räknas inte som investering. Gränsen för vad som anses som betydande värde för en inventarie, det vill säga inköpsvärdet, är ett halvt prisbasbelopp (år 2023: 26 250 kronor). För inventarier som har ett funktionellt samband eller som kan anses ingå som ett led i en större inventarieinvestering bör bedömningen göras utifrån inventariernas sammanlagda anskaffningsvärde.

För investeringar i anläggningar går beloppsgränsen vid ett väsentligt värde för anläggningen.

Utredningar om behov av investeringar eller utredningar i förberedelsefas kan inte räknas till anskaffningsvärdet. Planer såsom översiktsplaner, planprogram och detaljplaner är inte investering.

Kostnaderna för utredning i en beställd förberedelsefas finansieras i den beställande nämndens driftram när kostnaden uppstår.

Vid avbrutet projekt, vilket därmed inte leder till investering i en tillgång, belastar samtliga nedlagda utgifter beställande nämnd som en driftkostnad.

Observera att investeringar inte får göras i någon annans egendom.

6.2 Investering i lokaler som hyrs ut internt av fastighetsavdelningen

Respektive nämnd ansvarar för planering av sin lokalförsörjning. Vid behov av nya lokaler eller förändringar i befintliga lokaler, vilka hyrs från fastighetsavdelningen, ska förvaltningen/nämnden initiera det. Den beställande nämnden ansvarar för finansieringen, det

vill säga motiverar investeringen utifrån behov och begär investeringsbudget.

Nya lokaler eller ändringar i lokaler resulterar i ökade internhyreskostnader. Beställande nämnd ska ta hänsyn till den därmed sammanhängande ökade internhyran i driftbudgeten.

Investeringsbudgeten överförs sedan till samhällsbyggnadsförvaltningen genom begäran av beställande nämnd efter budgetbeslut i kommunfullmäktige.

Om investeringsbeloppet är under 200 000 kronor är det inte investering, utan en driftkostnad som direkt belastar den beställande nämnden.

6.3 Investeringsbudget

En tioårsplan för investeringar ska tas fram årligen. Den ska ligga till grund för de investeringar som begärs i den årliga budgetprocessen.

Fullmäktige beslutar om totalbudget för nämnders investeringsprojekt som uppgår till minst 5 miljoner, oavsett tidsomfattning. För sådana projekt som startar under planåren, ska beloppen ses som en plan, och beslut om budget sker i nästkommande budgetprocess.

Fullmäktige beslutar också om årlig rambudget för nämndernas övriga investeringar, såsom mindre anläggnings- och fastighetsinvesteringar, inventarier, transportmedel samt för komponentbyten. Denna budget fördelar nämnderna i sin budget efter behov.

När fullmäktige beslutat om investeringsbudget som avser fastigheter, efter begäran från beställande nämnd, innebär det också att budgeten överförs från beställande nämnd till fastighetsavdelningen.

För de taxefinansierade verksamheterna VA och Avfall fastställs budget separerat från den skattefinansierade verksamheten.

Investeringsbudgeten ska fördelas på respektive genomförandeår i form av budget och plan.

Positiva och negativa avvikelser i investeringsprojekt vars beslutade totalutgift är 5 miljoner kronor eller mer, överförs till kommande års investeringsbudget, så länge projektet pågår.

Ej förbrukad investeringsbudget som ingår i rambudget för de resterande investeringarna överförs normalt inte till nästkommande år. Överföring måste begäras hos kommunfullmäktige och motiveras av nämnd.

För investeringsprojekt som omfattar minst 5 miljoner kronor ska genomförandebeslut fattas av beställande nämnd/styrelse innan genomförandet startar. När sådana projekt avslutas ska slutrapportering om projektet redovisas till beställande nämnd/styrelse. Detta sker vid nästkommande ordinarie uppföljningstillfälle (delårsuppföljning mars, delårsrapport augusti och årsredovisning). Projekt över 50 miljoner kronor ska rapporteras till fullmäktige.

Investeringsbudgeten får inte omvandlas till driftbudget eller tvärtom.

Om totalprognos för ett investeringsprojekt, där budget beslutats av kommunfullmäktige, överstiger totalbudget med mer än 5 procent ska beställande nämnd beskriva orsak och redovisa åtgärd till kommunfullmäktige. Avvikelse på över 2,5 miljoner kronor ska dock alltid orsaksbeskrivas och åtgärd ska redovisas till fullmäktige. Gäller det fastighetsinvesteringar ska beställande nämnd samråda med fastighetsavdelningen.

Övriga investeringar ska inrymmas inom den årliga ramen vilket innebär att åtgärder behöver vidtas på respektive ansvarsnivå om avvikelse uppstår.

7. Exploateringsbudget

Exploatera är att anskaffa, bearbeta och iordningställa råmark för att kunna bygga bostäder, affärer, kontor eller industrier. Där ingår också att bygga kompletterande gemensamma anordningar som gator, grönområden, VA- och elanläggningar m m.

För varje nytt exploateringsprojekt ska budget fastställas av kommunstyrelsen, eller i väsentliga fall kommunfullmäktige, senast i samband med genomförandebeslutet. Information om investeringsbehov som en följd av ett exploateringsprojekt ska ges sammanhållet med ärende om exploateringsbudget för projektet. Informationen om investeringsbehovet ska även omfatta kostnadsbedömningar.

Aktuella projekts budget samt en sammanställd exploateringsbudget redovisas i kommunens budget.

Räntekostnad för bundet kapital under projekttiden debiteras tillgångarna i projektet, baserat på genomsnittlig ränta.

Kostnader som avser exploateringen under projekttiden debiteras projektet, inklusive tid nedlagd av egen personal via tidsredovisning.

Väsentliga förändringar i projekten, exempelvis ändrat innehåll, förseningar, ekonomiska avvikelser från fastställd budget, ska tas upp till kommunstyrelsen för beslut.

Slutrapportering av exploateringsprojekt med omslutning på minst 5 miljoner kronor ska ske till kommunfullmäktige.

8. Uppföljning

I ekonomiuppföljning **februari** lämnar nämnder uppföljning och prognos för driftbudget och investeringsbudget till kommunstyrelsen.

I delårsuppföljning **mars** lämnar nämnder och styrelser uppföljning och prognos för driftbudget med volymmått, investeringsbudget och exploateringsbudget till kommunfullmäktige.

I delårsrapport **augusti** lämnar nämnder, styrelser och bolag uppföljning och prognos av ekonomi (driftbudget, investeringsbudget, exploateringsbudget) och verksamhet (grunduppdrag, utvecklingsmål och personal).

I årsredovisningen, som upprättas av kommunstyrelsen i **april**, rapporterar nämnder, styrelser och bolag uppföljning av ekonomi och verksamhet.

Vid väsentliga avvikelser i nämndens löpande uppföljning ska nämnden skyndsamt rapportera till kommunstyrelsen med förslag till åtgärder som nämnden beslutat om eller kommer att besluta om.

15 Bilaga: Tillskott enligt regeringens budget

Statsbidrag	2022	2023	2024	Läs mer i cirkuläri	År 2024	År 2025	Ansvarig nämnd
Utökad undervisningstid		21	86	Kr/inv	477 864	1 954 948	BoU
Föräldrastödsprogram	10	19	19	Kr/inv	211 389	434 433	Soc
Tillkännagivande riksdagen, äldreomsorg			259	Kr/inv		5 930 009	VoN
Kommuner mot brott (utg.omr. 4 avsnitt 2.8.2)		10	21	Kr/inv	231 498	475 704	KS
Fast omsorgskontrakt (utg.omr. 9 avsnitt 7.5)	33	65	65	Kr/inv	703 693	786 412	VoN
Stärkt rätt till assistans (utg.omr. 9 avsnitt 7.5)		-19	-37	Kr/inv	-416 273	-851 488	VoN
Planering etc. gymnasial utbildning (utg.omr. 16 avsnitt 4.6)		16	16	Kr/inv	361 053	369 268	BoU
Ämnesbetyg, implementering (utg.omr. 16 avsnitt 4.6)		2	2	Kr/inv	53 096	54 304	BoU
Tekniksprånget (utg.omr. 16 avsnitt 4.6)			-1	Kr/inv	0	-32 582	BoU
Grundläggande behörighet yrkesprogram (utg.omr. 16 avsnitt 4.6)			6	Kr/inv		128 158	BoU
Skolor med konfessionell inriktning (utg.omr. 16 avsnitt 4.6)			1	Kr/inv		15 205	BoU
Gemensamt skolval (utg.omr. 16 avsnitt 4.6.1)			-8	Kr/inv		-186 806	BoU
Deltagande i förskola (utg.omr. 16 avsnitt 4.6.1)		4	8	Kr/inv	87 077	173 773	BoU
Allsidig social sammansättning (utg.omr. 16 avsnitt 4.6.1)	1	3	3	Kr/inv	31 708	33 457	BoU
Stärkta skolbibliotek (utg.omr. 16 avsnitt 4.6.1)	2	2	0	Kr/inv		-54 547	BoU
Extra studietid och utökad lovskola (utg.omr. 16 avsnitt 4.6.1)	12	23	23	Kr/inv	255 781	269 882	BoU
Professionsprogrammet (utg.omr. 16 avsnitt 4.6.3)		-2	-2	Kr/inv	-49 910	-51 046	BoU
Nationella prov (utg.omr. 16 avsnitt 4.7.1)	12	12	0	Kr/inv		-268 371	BoU
Kvarstår av tidigare avsatt belopp (350 mnkr fr.o.m. 2023)				Kr/inv			BoU
Validering, nationell struktur (utg.omr. 16 avsnitt 5.5)	3	6	6	Kr/inv	63 417	66 913	BoU
					2 010 395	9 247 624	

16 Bilaga: Beslutsprotokoll

Skattesats 2023 (2022-11-07 KF§ 149 nr 2022/01471)

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktige fastställer den kommunala skattesatsen för år 2023 till 21,09 kronor

Mål- och budget för Håbo kommun (2022-12-05 KF§ 162 dnr 2022/01572)

Kommunfullmäktiges beslut

1. Kommunfullmäktige fastställer driftbudgetramar 2023, totalt 1 420 317 tkr till nämnder och styrelser enligt följande:

Kommunfullmäktige	1 983
Stöd till politiska partier	1 149
Valnämnd	37
Revision (enligt fullmäktiges presidiums förslag)	1 500
Räddningstjänst	23 100
Kommunstyrelse	79 965
Kommunstyrelse samhällsbyggnadsförvaltning	118 006
Kultur- och fritidsnämnd	61 746
Socialnämnd	227 344
Bygg- och miljönämnd	13 473
Barn- och utbildningsnämnd	640 938
Vård- och omsorgsnämnd	248 759
Överförmyndarnämnd	2 318

2. Kommunfullmäktige fastställer totalbudget för följande stora investeringsprojekt totalt 1 170 735 tkr enligt följande:

Viby skola (barn- och utbildningsnämnd)	250 000
Slottsskolan (barn- och utbildningsnämnd)	85 000
Gröna Dalen idrottshall (kultur- och fritidsnämnd)	147 000
Kraftleden (KS samhällsbyggnad)	19 033
Driftlokaler (KS samhällsbyggnad)	20 000
VA överföringsledning Skokloster-Bålsta, (KS samhällsbyggnad)	120 000
VA nytt vattenverk Bålsta (KS samhällsbyggnad)	230 000
VA uppgradera RV Bålsta 2070 (KS samhällsbyggnad)	280 000
Avfall projekt och utbyggnad ÅVC	19 702

3. Kommunfullmäktige fastställer investeringsbudget 2023, totalt 603 453 tkr enligt följande:

Kommunstyrelsen	2 300
Kommunstyrelsen, samhällsbyggnad skattefinansierat	301 535
Kommunstyrelsen, samhällsbyggnad VA	158 100
Kommunstyrelsen, samhällsbyggnad Avfall	4 400
Kultur- och fritidsnämnden	6 300
Socialnämnden	1 900

Barn- och utbildningsnämnd	15 493
Vård- och omsorgsnämnd	1 100
Exploateringsinvesteringar inklusive ökning av omsättningstillgångar	112 325

4. Kommunfullmäktige fastställer finansiella mål

5. Kommunfullmäktige fastställer ekonomistyrprinciperna

6. Kommunfullmäktige beslutar att kommunstyrelsen under 2023 har rätt att omsätta lån, det vill säga låna upp motsvarande belopp på de lån som förfaller till betalning under året och vid omförhandling/omplacering av kommunens befintliga lån, mellan olika kreditinstitutioner.

7. Kommunfullmäktige beslutar att kommunstyrelsen har rätt att under år 2023 nyupplåna, det vill säga öka kommunens skulder med 462,7 miljoner kronor.

8. Kommunfullmäktige beslutar, att såsom för egen skuld ingå borgen för Håbohus AB:s låneförpliktelser upp till ett totalt högsta lånebelopp om 1 240,0 miljoner kronor, jämte därpå löpande ränta och kostnader.

9. Kommunfullmäktige beslutar att såsom för egen skuld ingå borgen för Räddningstjänsten Enköping-Håbos låneförpliktelser upp till ett totalt högsta lånebelopp om 7 miljoner kronor, jämte därpå löpande ränta och kostnader

10. Kommunfullmäktige beslutar att ta ut borgensavgift av Håbohus AB enligt lagstiftningen om allmännyttan

11. Kommunfullmäktige uppdrar till kommunstyrelsen att bemyndiga kommundirektören att besluta om eventuella korrigeringar av budget mellan socialnämnden och vård- och omsorgsnämnden, med anledning av omorganisationen.

12. Kommunfullmäktige fastställer fyra målområden med tillhörande strategier på kommunfullmäktiges nivå, vilka beskrivs i avsnitt 4.2

13. Kommunfullmäktige beslutar att kommunfullmäktiges tidigare beslutade fokusområden (10 december 2018, §177) med tillhörande mål (6 maj 2019 §82) utgår.

14. Kommunfullmäktige beslutar att uppdra till nämnder och styrelse att anta budget och verksamhetsplan för 2023, plan 2024-2025, senast 28 februari 2023 med anledning av fullmäktiges nya övergripande mål.